300—Využití území

IPR Praha

UAP Praha / 2014

Územně analytické podklady hl. m. Prahy
—
2014
—
300 / Využití území

POŘIZOVATEL
Odbor stavební a územního plánu MHMP
Jungmannova 29/35, Praha 1
—
ZPRACOVATEL
Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy
Vyšehradská 57/2077, Praha 2

ZÁKLADNÍ ČLENĚNÍ MĚSTA **310** 4
Zastavěné a nezastavěné území **311** 4
Pásma města **312** 10
Centra **313** 28

LOKALITY **320** 12
Typy lokalit **321** 12
Popis lokalit **322** 12

ZÁTĚŽ A KVALITA PROSTŘEDÍ **330** 14
Území z hlediska zátěže **331** 14
Území z hlediska kvality sousedství **332** 15
Plochy produkční krajinné **333** 18
Plochy produkční urbánní **334** 19
Plochy obytné **335** 21
Plochy rekreační urbánní **336** 24
Plochy rekreační krajinnné **337** 25
Plochy krajinné **338** 26
Plochy ostatní **339** 29

300 /
Využití území

310 Základní členění města

300

311 — Zastavěné a nezastavěné území

Pro účely územního plánování je naprosto zásadní členění města na zastavěné a nezastavěné území, které je tvořeno skutečně zastavěnými a nezastavěnými plochami.

Hranice zastavěného území je vymezena podle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a je součástí aktuálně platného územního plánu sídelního útvaru hl. m. Prahy, schváleného usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 10/05 dne 9. 9. 1999. Podle stavebního zákona č. 183/2006/ Sb. je možné tuto právní hranici změnit změnou územního plánu nebo vydáním nové územně plánovací dokumentace s tím, že není možné změnit tzv. čáru intravilánu, tj. zastavěnou část obce vymezenou k 1. září 1966 a vyznačenou v mapách evidence nemovitostí (§2, odst.(1) písm. d) zákona). Jinými slovy zastavěné území vymezené intravilánem nelze zmenšit (vyhlásit za nezastavěné), lze ho jen rozšiřovat. Nezastavěné území je možné změnit na zastavěné v souvislosti s vývojem města.

Problémem Prahy je skutečnost, že hranice intravilánu byla vymezena jako „zemědělský intravilán“se zvláštním zřetelem na ochranu zemědělského půdního fondu. V intravilánu jsou zahrnuty rozsáhlá lesní a krajinná území Tiché a Divoké Šárky, Prokopské a Dalejské údolí, obora Hvězda, Kunratický – Michelský les, atd. Tato území jsou a vždy byla nezastavěná a nezastavitelná. V důsledku nezměnitelnosti intravilánu je v části Prahy nemožné aktualizovat v územním plánu právní hranici zastavěného území tak, aby reflektovala skutečný stav území, tj. vymezovala skutečně zastavěné území.

Tato skutečnost komplikuje nový přístup k územnímu plánování v Praze, kdy jako základní podklad pro rozhodnutí mezi zastavitelným a nezastavitelným územím má sloužit hranice zastavěného území. Obrázek znázorňuje disproporce právní hranice zastavěného území a skutečné aktuální hranice zástavby odpovídající stavu v roce 2014.

Podkladem pro rozhodnutí, jak tento problém v územním plánu hl. m. Prahy vyřešit, jsou 3 čáry „zastavěného území“:

- „Skutečná“hranice zástavby – rozhraní skutečně současně zastavěného a nezastavěného území podle fyzického stavu v území, konstruovaná na základě mapování současného stavu v roce 2014, s možností její průběžné aktualizace podle reálného vývoje města → MAPA / 311.1
- Právní hranice zastavěného území (UP 1999)
- Aktualizovaná hranice zastavěného území, vymezená dle stavebního zákona, tj. reflektující rozhraní skutečně současně zastavěného a nezastavěného území tam, kde to právní hranice umožňuje a respektující předem definovanou hranici intravilánu. Tato hranice by měla v budoucnu nahradit stávající hranici zastavěného území v rámci legislativního postupu. → MAPA / 311.2

Aktualizovaná hranice zastavěného území je konstruována tvůrci nové územně plánovací dokumentace v Praze a slouží jako podklad pro rozčlenění lokalit v Praze jako nejmenších jednotek připravovaného plánu. Více viz. Kapitola 320 Lokality.

Aktualizovaná hranice zastavěného území byla publikována v rámci konceptu odůvodnění připravovaného metropolitního plánu, k roku 2013.

Skutečná hranice zástavby vykazuje výrazně menší podíl zastavěného území (43,4 % rozlohy města), než hranice právní nebo aktualizovaná (obě cca 57, 1 % rozlohy města). Je to logické, neboť vymezuje i ty nezastavěné a nezastavitelné plochy, které jsou zahrnuty v zastavěném území podle právního stavu.

Zajímavé je, že celková bilance právní hranice zastavěného území a aktualizované hranice zastavěného území se v podstatě neliší, přestože jejich průběh, reflektující v mantinelech práva skutečný stav území, se liší výrazně. (Viz obrázek) → TAB / 311.1

Pozn.

Skutečně zastavěné plochy jsou v reálu stavební pozemky využité pro stavby, včetně okolních souvisejících ploch.

TAB / 311.1

Bilance ploch zastavěného a nezastavěného území podle skutečné, právní a aktualizované hranice zastavěného území:

	Skutečná hranice zástavby	Právní hranice zastavěného území	Aktualizovaná hranice zastavěného území
Zastavěné území	21 553 ha	28 342 ha	28 329 ha
Nezastavěné území	28 061 ha	21 272 ha	21 285 ha

MAPA / 311.1

Právní hranice zastavěného území a skutečná hranice zástavby

[IPR Praha 2014]

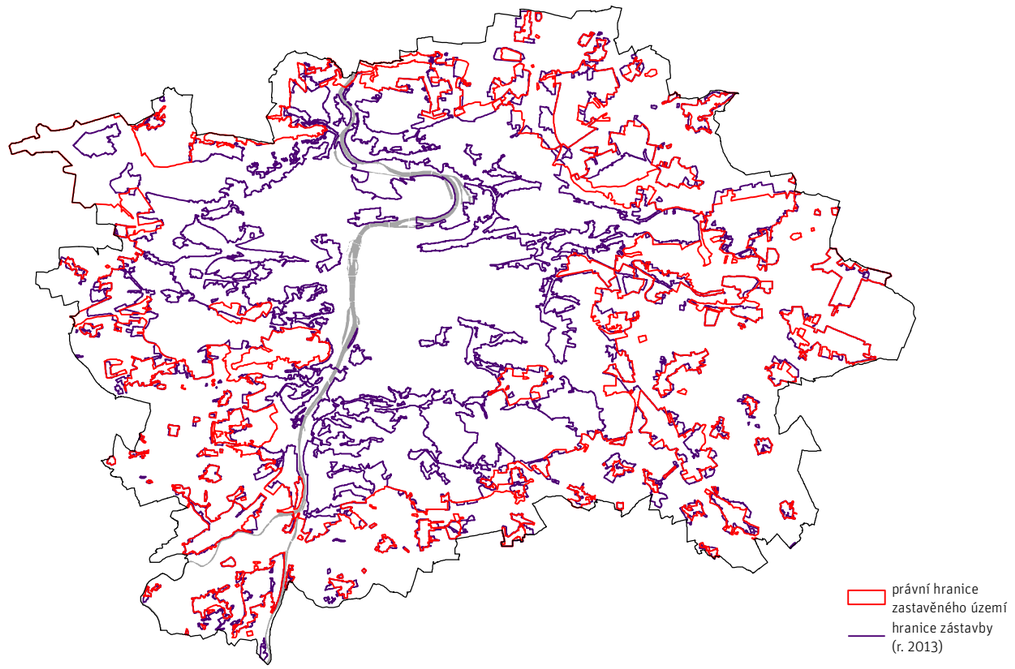

MAPA / 311.2

Právní hranice zastavěného území a aktualizovaná hranice zastavěného území

[IPR Praha 2014]

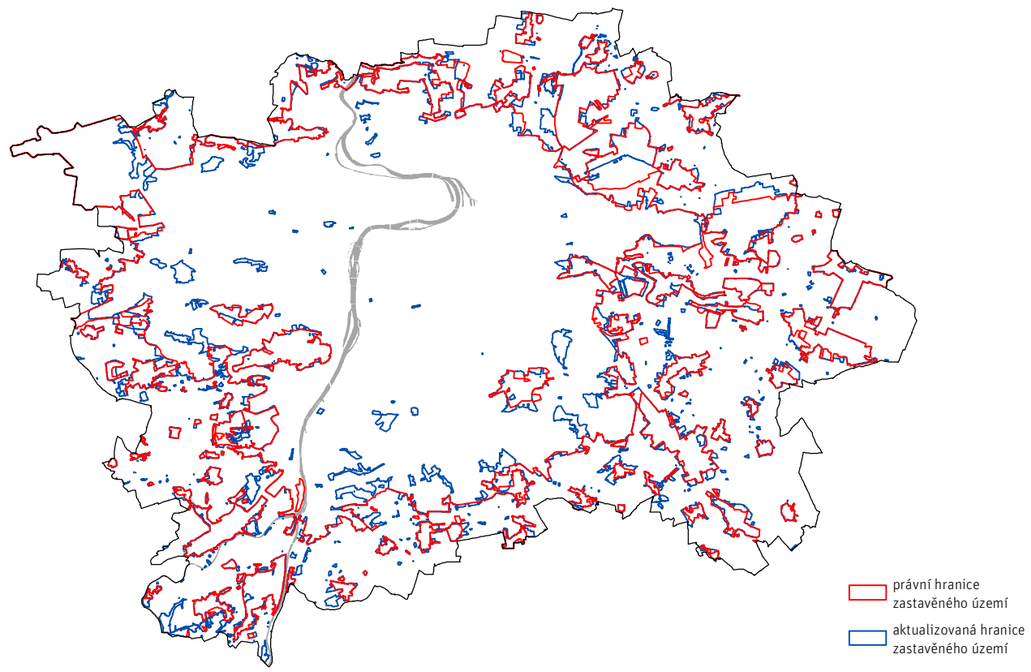

Skutečně nezastavěné plochy jsou pozemky lesů, smíšených vegetačních porostů, polí a ostatních zemědělských produkčních ploch včetně sadů, vinic, zahradnictví apod., luk, travnatých porostů, parků, ozeleněných veřejných prostranství, rekreačních ploch bez staveb, ruderální plochy, volné nevyužívané plochy, deponie, prázdné devastované plochy a ostatní plochy bez staveb.
Zastavěné území města v územním plánování je souhrnem skutečně převážně zastavěných ploch s enklávami ploch skutečně nezastavěných. Zahrnuje centrální části města s nejvyšší hustotou zastavění a v okrajových částech města vymezuje pouze reálně zastavěné části jako ostrovy v nezastavěném území.

Vývoj od roku 2012

Změny v letech 2012–21014 v základním využití území, tj. v podílech zastavěného a nezastavěného území podle skutečné hranice, nelze zodpovědně posoudit, neboť oproti popisu současného stavu využití území v ÚAP 2012 se v ÚAP 2014 podstatným způsobem změnila metodika popisu území.

V důsledku toho porovnání bilančních dat nevypovídá o změnách v území, pouze o změně metodiky; proto jej vůbec neuvádíme.

312 — Pásma města

Město je pracovně rozděleno na tzv. pásma – zóny, která slouží ke zjednodušení popisu částí města s jeho obdobnou charakteristikou. Rozčlenění města na pásma vychází z vyhodnocení zastavěných a nezastavěných ploch, diagnostiky hustoty zástavby, struktury, vývoje a způsobu i intenzity využití území a jeho fungování jako celku nebo ucelených částí. Jde o

- (historické) centrum města v přibližných hranicích Památkové rezervace hl. m. Prahy,
- město – městská zóna – zahrnující prstenec zástavby převažujícího městského charakteru (vnitřní město) a jeho předměstí a periférie (vnější město)
- krajina – vnější zóna – volná krajina včetně jejích sídel (bývalých obcí). → MAPA / 312.1

Krajina – vnější zóna města – zaujímá 65 % území celé Prahy; město včetně historického centra zaujímá pouze 35 % území Prahy. Samo historické centrum zaujímá cca pouhá 2% rozlohy Prahy.

Vymezení centra města a rozhraní města a krajiny, sloužící pro popis fungování města a jeho infrastruktury, je převzatý z minulých ÚAP. Hranice města odpovídá vymezení kompaktního města v ÚAP 2012, stejně tak krajina – vnější zóna města – je vymezena ve stejném rozsahu jako vnější pásmo v ÚAP 2012.

MAPA / 312.1

Členění města na pásma

[IPR Praha 2014, zdroj: ÚRM 2012]

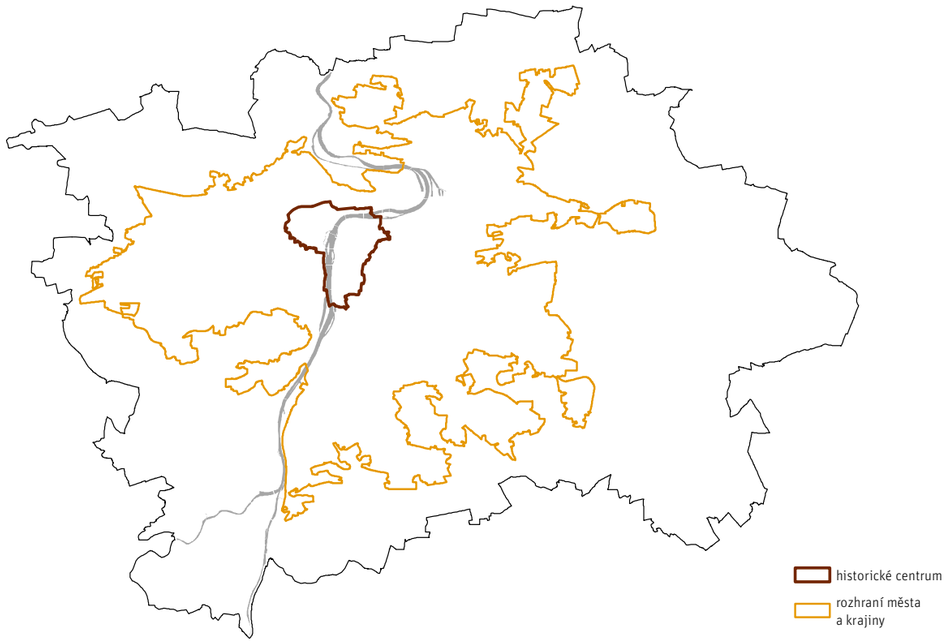

MAPA / 312.2

Hustota zastavěné plochy budov

[Zdroj: URM, 2012]

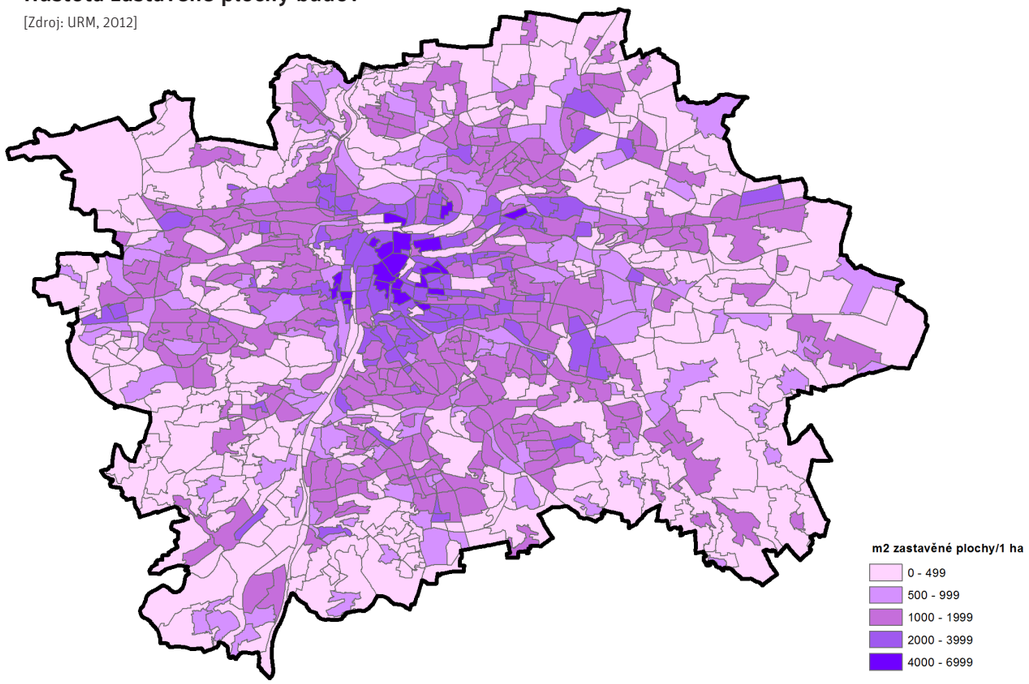

Linie rozhraní města a krajiny současně prochází metodickým vývojem, v dalších aktualizacích ÚAP by měla být upřesněna a podle potřeby navázat na Pražské stavební předpisy, tj. připravovaného dokumentu, který by měl nahradit vyhlášku č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy o obecných technických požadavcích na výstavbu v hlavním městě Praze.

Pásmové vymezení v zásadě koresponduje s hustotou zastavění ve městě. Mapa Hustota zastavěné plochy vyjadřuje podíl zastavěné plochy (tj. zastavěné plochy budovami) v základních sídelních jednotkách. → MAPA / 312.1 Podíly území se základním typem zátěže v zónách ukazuje → TAB / 312.1

Největší podíl rozlohy Prahy zaujímají plochy se zátěží produkční (32%), většina těchto ploch je součástí vnější zóny města – krajiny. Druhý největší podíl ploch území města zaujímají plochy se zátěží přírodní (26%), opět většina těchto ploch je součástí zóny krajiny.

Obytná území zaujímají cca 18% rozlohy Prahy. Dvě třetiny těchto ploch je součástí města včetně celoměstského centra, třetina obytných území se nalézá v zóně krajina – vnější zóně města. Podíl ostatních z rozlohy Prahy je jen o málo nižší než obytných území (15%). Rozloha ostatních ploch ve městě a v krajině je přibližně stejná, i když krajina je rozlohou 2x větší než město.

Nejmenší podíl ze všech území zaujímají plochy se zátěží rekreační, 9% rozlohy Prahy. Dvě třetiny těchto ploch je součástí města a pouze jedna třetina je součástí krajiny.

Přírodní a rekreační území celkem zaujímají 35% rozlohy města. Z toho se cca 70% nachází v zóně krajiny a cca 30% v zóně města.

Historické centrum – Památková rezervace v hlavním městě Praze

Zahrnuje většinu území historické Prahy – území Prahy 1 a část Prahy 2 s navazujícími částmi Prahy 7 s Letenskou plání a Prahy 5 s pobřežní partií Vltavy na Smíchově. → MAPA / 312.3

Historické centrum – území Pražské památkové rezerva v hlavním městě Praze je svou podstatou polyfunkčním územím, kde se v rychlém sledu mísí nejrůznější občanská vybavenost s bydlením – využití správní, kulturní, obchodní a administrativní, vzdělávací (zejména vysokoškolské), všeobecně společenské, zařízení církevní a zdravotnická zařízení a komunální služby, služby spojené s cestovním ruchem, zábavou a aktivitami volného času. Z hlediska významu jde rovněž o směs zařízení s lokálním, celoměstským, regionálním i celostátním významem. V důsledku toho je tato oblast zcela výjimečnou koncentrací pracovních příležitostí. – na území Prahy 1 a Prahy 2 pracuje řádově 70 000 až 80 000 lidí, což vyvolává velké nároky na přepravu obyvatel z místa bydliště do místa pracoviště.

TAB / 312.1

Podíly území se základním typem zátěže v zónovém členění Prahy:

Pásmo – zóna	Celkem	% Prahy	Přírodní území (ha)	% pásma	% Prahy	Rekreační území (ha)	% pásma	% Prahy	Obytné území (ha)	% pásma	% Prahy	Produkční území (ha)	% pásma	% Prahy	Ostatní plochy (ha	% pásma	% Prahy
Historické centrum	895	2	40	4,5	0	144	16	0	366	41	1	27	3	0	318	35,5	1
Město	16 284	33	2 045	13	4	2 869	18	6	5 333	33	11	2 155	13	4	3 882	24	8
Vnější zóna města	32 435	65	10 756	33	22	1 625	5	3	3 172	10	6	13 605	42	27	3 276	10	7
Celkem Praha	49 614	100	12 842		26	4 638		9	8 870		18	15 787		32	7 476		15

Páteř historického centra tvoří řeka Vltava. Kompaktnost území zajišťuje velký počet mostních propojení, díky nim řeka město nerozděluje, ale svým výrazným kompozičním působením a rekreační přitažlivostí naopak sceluje. Problematickým místem jsou nábřeží, která jsou přetížena individuální automobilovou dopravou, což znepříjemňuje pobyt v tomto jinak vysoce atraktivním prostředí. Náplavky a upravená snížená nábřeží jsou sezonně bohatě využívaná pěšími, jsou však nedostatečně vybavená. Přítomnost vodního toku skýtá řadu atraktivních příležitostí, současně však existuje obava z komerčního přetěžování nábřežních poloh. Na území je též nejvíce ostrovů, jejichž rekreační atraktivita je více než zřejmá; kroky směřující k obnově ostrovů se střetávají s památkovou ochranou a ochranou přírody.

Pro koordinaci zájmů a vytvoření jednotného koncepčního pohledu na rozvoj prostoru řeky v celoměstských souvislostech učinila Praha významný krok přijetím dokumentu Koncepce pražských břehů, který byl zpracován Institutem plánování a rozvoje hl. m. Prahy a přijat 4. 2. 2014 Radou hl. m. Prahy. Praha tak získala koncepční, strategický a iniciační dokument, který vytváří základní podklad pro koordinaci a naplňování kvalitního rozvoje pražských břehů z hlediska urbanistického plánování, investic, využívání, správy a ochrany s hlavním cílem vytváření celoměstsky významného veřejného prostoru.

Specifickou problematiku území tvoří složka bydlení, která prochází vývojem od masívního slábnutí v 90. letech minulého století k určité stabilizaci jejího poklesu s tím, že se zároveň mění struktura bytového fondu i jejich obyvatel. Trend návratu bytové funkce je nutné podporovat a neustále hledat cesty k udržení a zkvalitnění trvalého bydlení. Problematika je však neřešitelná bez změny striktní legislativy v oblasti hygieny a zatížení hlukem, která klade obtížně splnitelné podmínky pro realizaci bytového fondu.

Zvláštním fenoménem území je turistický ruch. Praha a její historické centrum je nejvíce navštěvovaným místem České republiky. Turistický ruch je významnou součástí pražské ekonomické základny, jeho mimořádně vysoká a nevyvážená koncentrace však přináší nejrůznější problémy v oblasti dopravy a deformace nabídky občanské vybavenosti, včetně rizika narušení „genia loci“konkrétního místa se ztrátou jeho atraktivity. Služby jsou většinou určeny turistům a zaměstnancům prestižních institucí a firem se sídlem v celoměstském centru. Tomu odpovídá i cenová úroveň a sortiment zboží. Situace pro stálé obyvatele v uspokojení základních služeb se zhoršuje.

Území je charakteristické velkou atraktivitou pro investory. Velká atraktivita území pro investory a vysoká cena pozemků způsobuje preferenci přeměnu a modernizaci stávajících objektů na výnosnější aktivity, než je klasické bydlení – na hotely nebo na kancelářské plochy, které rovněž nemají problém s dodržováním hygienických předpisů pro zatížení hlukem a exhalacemi. Koncentrované kapacity obchodů a kanceláří a vznik obchodních center na jedné straně přináší živost a atraktivitu, na druhé straně kumulace obchodních ploch a dominantní postavení obchodních řetězců ohrožuje síť menších a malých obchodů se sortimentem denní spotřeby v běžném parteru domů v ulicích, které se stávají skanzenem pro turisty s převládající nabídkou upomínkového či módního zboží.

Problémem jsou rovněž vysoké nároky na parkování osobních vozidel, které stávající platná legislativa požaduje pro veškeré stavební záměry. Budování kapacitních podzemních parkingů prodražuje stavební záměry, v důsledku toho tím více tlačí na ekonomický výnos stavby; provoz parkingů pak samozřejmě zvyšuje dopravní zatížení v ulicích a má nepříjemné důsledky pro utváření, charakter a provoz veřejných prostranství.

OBR / 312.1

Šikmý letecký snímek části historického centra

[Zdroj: URM, 2008]

MAPA / 312.3

Využití historického centra

[IPR Praha 2014, zdroj: IPR Praha 2013]

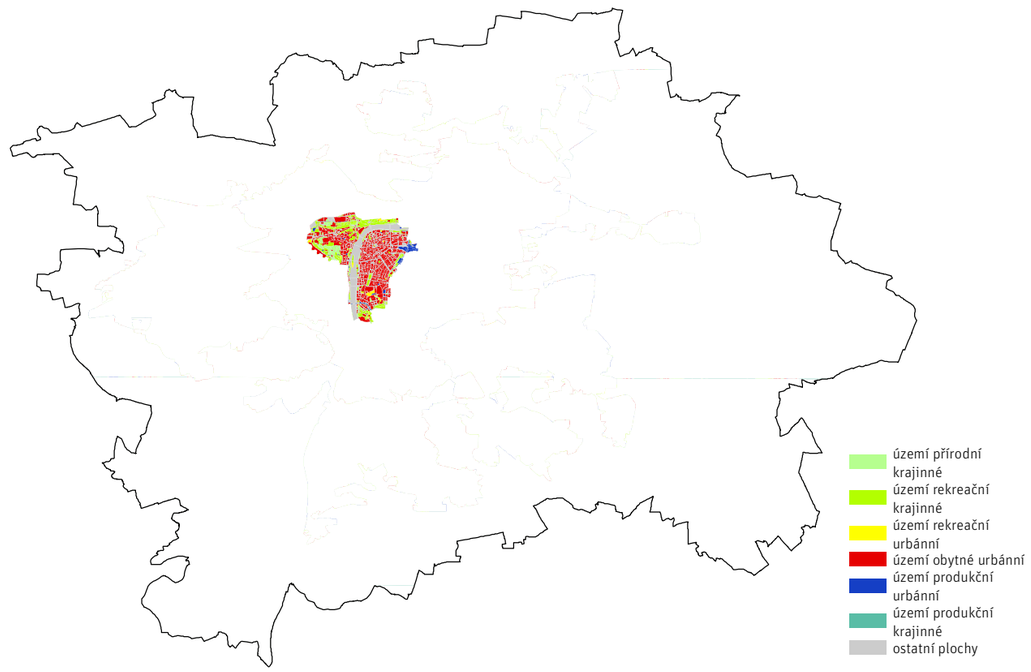

TAB / 312.2

Podíly území historického centra se základním typem zátěže:

Pásmo – zóna	Celkem	% Prahy	Přírodní území	% pásma	Rekreační území	% pásma	Obytné území	% pásma	Produkční území	% pásma	Ostatní plochy	% pásma
Historické centrum	895	2	40	4	144	16	366	41	27	3	318	36

Fenoménem historického centra je vysoká koncentrace vysokoškolských zařízení, v absolutní většině to jsou budovy a zařízení Univerzity Karlovy. Přítomnost Univerzity v samotném centru města je její velkou devizou, zároveň však nositelem obrovských problémů. Více v kapitole → *834 Školství a vzdělávání*.

Dopravní infrastruktura. Dostupnost jednotlivých cílů městskou hromadnou dopravou je velmi dobrá. V území se kříží tři trasy metra, hustá síť tramvají má zde několik uzlových přestupních míst. Velmi složitá je však situace v individuální automobilové a autobusové dopravě, pro kterou nelze v současné době zajistit dostatečně kapacitní přístup a parkovací místa k jednotlivým cílům. Historické centrum je považováno za oblast s plošně přetíženou komunikační sítí. (Podrobněji v kapitole → *600 Dopravní infrastruktura*.)

Problémem k řešení v oblasti územního plánování je způsob regulace využití území, směřující ke zlepšení situace. O rozvoji lze hovořit především ve smyslu kvalitativním, nikoli kvantitativním. Vývoj by měl směřovat k postupnému uvolňování centra od zbytných funkcí, jež s ním přímo nesouvisí a brzdí či přímo degradují kvalitní život. To se týká zejména provozů s vysokými nároky na počty zaměstnanců a příliš kapacitních nákupních center, které jsou náročné na obsluhu IAD. S tím rovněž souvisí nutnost odlehčení celoměstského centra od zbytné dopravy. Nutná podpora legislativních změn zejména v oblasti dopravy v klidu, zlepšení kvality veřejných prostranství a zlepšení podmínek pro chodce a cyklisty. → TAB / 312.1

Historické centrum zaujímá pouhé 2% rozlohy Prahy. Nejvyšší podíl území centra zaujímají plochy se zátěží obytnou (41%) a plochy ostatní (36%). Přírodní a rekreační území dohromady zaujímají 20% rozlohy centra (4% a 16%). Nejmenší podíl zaujímají plochy se zátěží produkční, 3%.

Město

Na historické centrum navazuje město, zahrnující téměř celá území městských částí Prahy 3, Prahy 4, Prahy 7, Prahy 9, Prahy 10, Prahy 11, Prahy 13, Prahy 17 a části městských částí Prahy 5, Prahy 6, Prahy 8, Prahy 12, Prahy 14, Prahy 15, Prahy 18, Čakovic, Kunratic, Libuše, Petrovic, Trói a Zličína.

Území města lze podle struktury a hustoty zástavby rozdělit na vnitřní město a vnější město. → MAPA / 312.4

Vnitřní město, prstenec kolem PPR, je charakterizované převážně rezidenčními čtvrtěmi 19. a 20. století s jasnou a zřetelnou blokovou strukturou. Zahrnuje též velké části původních průmyslových podniků. Jsou to městské čtvrti Smíchov, Dejvice, Střešovice, Bubeneč, Holešovice, Libeň, Karlín, Vysočany, Žižkov, Vinohrady, Vršovice, Strašnice, Pankrác, Spořilov, Michle, Nusle a Podolí. → OBR / 312.2

Zástavba vnějšího města, vytvořená ponejvíce v druhé polovině 20. stol. včetně novodobých založení, zahrnuje převážně obytné městské čtvrti a sídliště v radiálních směrech rozvoje městské hromadné dopravy. Vnitřní vazby jsou méně zřetelné, rozvolněná struktura nezakládá všude jasnou organizaci sídla. Jde o čtvrti Bohnice, Prosek, Letňany, Hloubětín, Hrdlořezy, Černý Most, Malešice, Hostivař, Zahradní Město, Petrovice, Jižní Město, Kunratice, Libuš, Lhotka, Braník, Krč, Modřany, Hlubočepy, Radlice, Motol, Košíře, Jinonice, Stodůlky, Zličín, Řepy, Liboc, Veleslavín a Vokovice. Značný podíl ve struktuře vnějšího kompaktního města mají panelová sídliště, ve kterých bydlí 40 % obyvatel Prahy. Největší z nich se rozkládají na severní terase na území Prahy 8, Prahy 9 a Prahy 18 – tzv. Severní Město, na východě na území Prahy 14 – sídliště Černý Most, v jihovýchodním sektoru města na území Prahy 4 a Prahy 11 – sídliště Jižní Město a v západní části města na území Prahy 17 a Prahy 13 – sídliště Jihozápadní Město. → OBR / 312.3

Fungování města je předurčeno morfologickými podmínkami území i historickým utvářením. Hlavní historické komunikační páteře jsou zároveň urbanistickými osami, které radiálně směřují do nejstarší centrální části města. Většina obyvatel v denním životě v rámci města cestuje téměř dostředným směrem za prací, vzděláním, kulturou, službami a nákupy, za společenským vyžitím. Radiálně dostřednému pohybu jsou přizpůsobeny i výkonné systémy městské hromadné dopravy. Vnitřní město je vedle historického centra města místem největších koncentrací nejvíce různorodých pracovních příležitostí.

Území zejména vnitřního města je nejrovnoměrněji a nejvšestranněji vybaveno již z doby svého založení občanskou vybaveností v celé její šíři a výkonnosti od vcelku rovnoměrné sítě škol, zdravotnických zařízení včetně nemocnic, sídel veřejné a městské správy, úřadů, hřbitovů, přes obchodní ulice, areály sportovních zařízení a vysokých škol až po vysoce specializovaná nadstandardní za-

OBR / 312.2

Šikmý letecký snímek na východní část vnitřního města

[Zdroj: URM, 2008]

OBR / 312.3

Šikmý letecký snímek na jihovýchodní část vnějšího města

[Zdroj: URM, 2008]

řízení typu městského výstaviště, kongresového centra, multifunkčních hal apod. Řada této vybavenosti přirozeně morálně i fyzicky stárne a při řešení své rekonstrukce naráží na meze vlastního rozvoje dané stísněnými prostorovými i dopravními podmínkami. V důsledku se struktura vybavenosti města postupně proměňuje. Nejvýraznější proměna je patrná v oblasti maloobchodních služeb, které se díky velkým nadnárodním řetězcům koncentrují do nákupních center.

300

V uzlových bodech pohybu obyvatel, vždy v bezprostřední vazbě na PPR, se městotvorné funkce přirozeně a posléze i plánovitě soustředily v subcentrech městského významu s nabídkou správních, obslužných a kulturně-společenských aktivit. Mezi taková městská centra počítáme ve vnitřním městě Karlín, Pankrác a Dejvice. Obdobný charakter postupně získává i centrum Nových Butovic.

V okrajových částech vnějšího města – v Letňanech, na Černém Mostě, ve Zličíně a na Chodově – jsou výrazným prvkem velkokapacitní plošná nákupní centra s regionálním dosahem přes hranice Prahy; jejich vliv se projevuje zejména v navazujících územích krajiny.

Rozsáhlé průmyslové plochy byly v době svého vzniku nositelem rozvoje vnitřních částí města – zejména Smíchova, Karlína, Vysočan, Libně a Hloubětína. Od 90. let 20. století probíhá ve všech těchto územích různým tempem a s různou intenzitou transformace z produkční funkce na funkce obslužné, administrativní, smíšené i obytné. V druhé polovině 20. století byly plánovaně založeny průmyslové zóny Malešice–Hostivař a Kunratice–Libuš.

Malešicko-hostivařská průmyslová oblast je příkladem realizace velkorysé dobové koncepce z období centrálního plánování, jde o největší koncentraci technických a výrobních provozů na území Prahy na cca 667 ha. Je založena s velkorysou komunikační osnovou, podpořenou železnicí, v urbanistické struktuře města však vytváří bariérový efekt, který bude trvale omezovat přímé městské vztahy k ostatním východním oblastem města. V současné době probíhá kvalitativní transformace těžkého průmyslu na čistší výrobní provozy a posiluje se složka pouhého skladování, logistiky a služeb.

V důsledku restrukturalizace průmyslové i celkové ekonomické základy Prahy došlo k postupnému opouštění průmyslových a výrobních území a také části drážních pozemků. Uvolňují se tak rozsáhlá území pro funkční a prostorovou transformaci, což se v různých částech města děje s různou intenzitou. Na území vnitřního města je největší počet a současně nejrozsáhlejší přestavbová území. Největší transformační oblasti a jejich koncentrace jsou v Praze 10 na Slatinách, v Praze 9 ve Vysočanech, v Praze 7 v Holešovicích; v Praze 8 jde o pobřežní oblast Maniny, další rozsáhlá oblast je na rozhraní MČ Prahy 13 a Zličína. Některá nevyužívaná nebo nevhodně využívaná území jsou ve stadiu stagnace až rozpadu se všemi nepříznivými dopady na své okolí (např. Žižkovské nákladové nádraží, prostor Holešovice–Bubny, Smíchovský lihovar, část Masarykova nádraží), v jiných územích byl proces transformace již uvolněn (Vysočany, Rohanské nábřeží). Podrobněji v kapitole 400.

Dostupnost jednotlivých cílů v rámci území města je velmi dobrá městskou hromadnou dopravou. Soustavu MHD tvoří tři trasy metra spolu s hustou sítí tramvají, doplněnou autobusy městských linek. Většina území města je obsloužena systémy kolejové dopravy, kromě celého území Prahy 12 a okrajových čtvrtí Bohnic, Horních Měcholup a Ruzyně.

V automobilové dopravě je situace naopak velmi složitá. Zejména vnitřní město je stejně jako území PPR považováno za oblast s plošně přetíženou komunikační sítí, kde dochází stále častěji k dopravním kongescím. Základní skelet komunikační sítě města tvoří v současné době úseky místních komunikací I. a II. třídy, které plní převážně sběrnou funkci. Nejvýznamnější místní komunikace patří zároveň k dopravně nejzatíženějším. Systém komunikací a neúplná funkce nadřazeného komunikačního systému Prahy do značné míry determinuje fungování města. (Podrobněji v kapitole 600 Dopravní infrastruktura.)

Nezastupitelnou úlohu ve struktuře města mají plochy zeleně ve všech svých formách. Jsou vázány především na údolí menších vodních toků a v podobě přírodních os dosahují téměř až k Vltavě. Břehy Vltavy fungují jako významná místa oddechu a rekreace. Svahy příčných údolí a vltavských břehů spolu s architektonickými dominantami vytvářejí nezastupitelnou kulisu města. Systém doplňují plochy historicky založených parků ve vnitřním městě a parků založených spolu s velkými sídlišti. V poměru k vysoké hustotě zástavby a počtu obyvatel je podíl zeleně nízký. To se negativně projevuje zejména ve vnitřním městě, které nemá přímé vazby na zeleň v navazující krajině. Některé části vnějšího města mají však silné vazby na přírodní osy, které pronikají z volné krajiny do města – to se týká zejména obytných čtvrtí Prahy 11, 12 a 15 na pravém břehu, sídliště Barrandova v Praze 5 a Jihozápadního Města na levém břehu. Z celoměstských rekreačních oblastí je třeba upozornit na obzvláště významný prostor Troja–Bubeneč vklíněný do vnitřního města. Aktivity nadmístního a celostátního významu s vysokou návštěvností, narůstající zájem a návštěvnost přinášejí obtížně řešitelný problém zejména v dopravní obslužnosti území. Dokončení výstavby Městského okruhu přináší i aktivaci otázek s dopravní obsluhou a dalším rozšířením rekreačního využití.

Fungování města ovlivňuje v nemalé míře řeka Vltava, která na jihu města odděluje čtvrti Prahy 5 od Prahy 4 a na severu holešovický meandr rozděluje Prahu 8 a Prahu 7. Na rozdíl od území PPR je mostní propojení řidší, což se projevuje v daleko menším zapojení pobřežních oblastí do městské struktury. Oba úseky Vltavy mají svou problematiku. Na severu v rekreační oblasti trojské kotliny plní řeka funkci ústředního krajinného fenoménu. O kousek níže je holešovický meandr obzvlášť zatížený vysokým podílem nevhodně využívaných ploch a s dopravními problémy, avšak se značnými investorskými příležitostmi. Na pravém břehu Vltavy přetrvávají rozsáhlé devastované a dočasně využívané plochy na libeňských kosách, v okolí Libeňského mostu a na Maninách. Rozvoj zástavby podél ulice Bubenské nábřeží naráží na potřebu zachování funkce přístavu a jeho provozní nároky. Stupňují se požadavky na komercionalizace rekreace, která se dostává do konfliktu s podmínkami inundace a USES. Pro

MAPA / 312.4

Využití města
[IPR Praha 2014, zdroj: IPR Praha 2013]

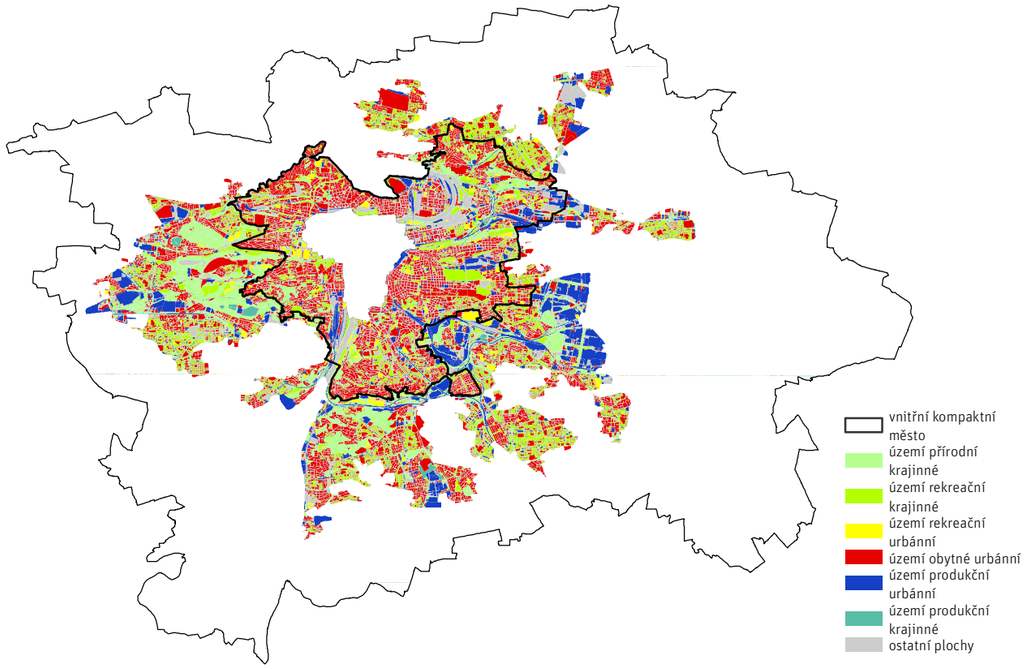

TAB / 312.3

Podíly území města se základním typem zátěže:

Pásmo – zóna	Celkem	% Prahy	Přírodní území	% pásma	Rekreační území	% pásma	Obytné území	% pásma	Produkční území	% pásma	Ostatní plochy	% pásma
Město	16 284	33	2 045	13	2 869	18	5 333	33	2 155	13	3 882	24

TAB / 312.4

Podíly území Města se základním typem zátěže v pásmovém členění města na vnitřní a vnější:

Pásmo – zóna	Celkem	% Prahy	Přírodní území	% pásma	Rekreační území	% pásma	Obytné území	% pásma	Produkční území	% pásma	Ostatní plochy	% pásma
Vnitřní město	6 118	38	444	7	1 002	16	2 400	39	500	8	1 773	29
Vnější město	10 166	62	1 602	16	1 868	18	2 932	29	1 655	16	2 109	21

OBR / 312.4

Šikmý letecký snímek na jihovýchodní část krajiny

[Zdroj: URM, 2008]

MAPA / 312.5

Využití krajiny

[IPR Praha 2014, zdroj: IPR Praha 2013]

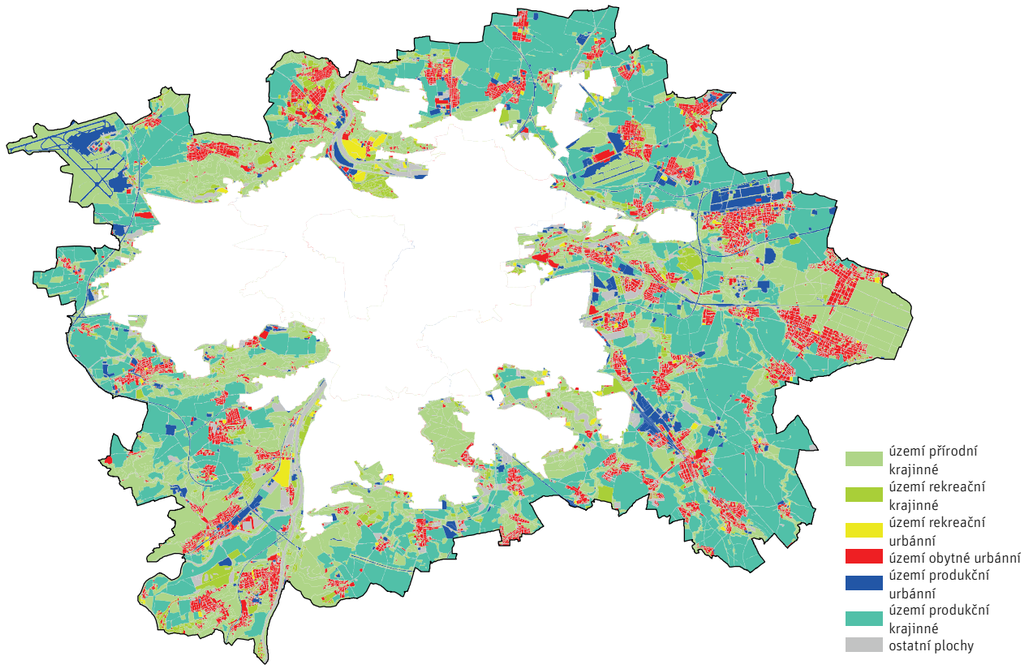

rozvoj rekreačního potenciálu území je prioritní uvolnění prostoru řeky pro všechny formy vegetačního doprovodu s posílením pěších vazeb v rámci nábřeží. → MAPA / 312.4

Břežní partie na jižním okraji města slouží převážně jako dopravní tepny, území bezprostředně u vody je charakteristické nábřežími zaplněnými loděnicemi. Chybí další mostní propojení. V části Braník – Modřany na pravém břehu došlo k až překotnému rozrůstání rekreačních aktivit podél řeky (vznik golfového areálu, cyklostezky, freestyle areálu apod.), které paradoxně naráží na nedostatečnou prostupnost území. Všechny nové záměry jsou dále limitovány průchodem celoměstského systému zeleně a nadregionálního biokoridoru ÚSES. Kumulace nároků na dopravní a rekreační využití řeky se promítá do problematického využívání nábřežních poloh a zvýšených nároků na ně kladených.

Pro řešení situace v koridoru Vltavy učinila Praha významný krok přijetím dokumentu Koncepce pražských břehů, viz část pojednávající o Historickém centru.

Problémem k řešení města v oblasti územního plánování není rozhodnutí, zda pokračovat v transformaci nevhodně využívaných území, ale podpora této transformace a její nasměrování k obohacení polyfunkčnosti sídelní struktury, bez vytváření nových monofunkčních zón ať už bydlení nebo monotematických nákupních center a současně ve snaze vyvarovat se nového přetížení území.

Město, s vyjmutím území historického centra, zaujímá cca 32 % území Prahy. Nejvyšší podíl rozlohy města zaujímá území se zátěží obytnou (33%). Cca čtvrtinu rozlohy pásma (24%) zaujímají ostatní plochy. Třetí nějvětší podíl zaujímají rekreační plochy (18%). Nejnižší podíl zaujímají plochy přírodní a produkční, shodně 13%. → TAB / 312.3

Tzv. vnitřní město s kompaktnější zástavbou zaujímá cca 38% rozlohy města, tzv. vnější město cca 62%. Vnitřní město se svým charakterem blíží skladbě celoměstského centra; nejvyšší podíl (39%) zaujímají plochy se zátěží obytnou, druhý nejvyšší podíl zaujímají ostatní plochy (29%), přírodní a rekreační plochy dohromady zaujímají 23% rozlohy vnitřního města (7% a 16%). Produkční území zaujímají 8% podíl. → TAB / 312.4

Charakter tzv. vnějšího města je „na půl cesty“ mezi vnitřním městem a krajinou – vnější zónou města. Nejvyšší podíl zaujímají plochy se zátěží obytnou, ale nedosahují ani 1/3 rozlohy vnějšího města (29%). Podíl zbývajících typů území je v zásadě v rovnováze – ostatní plochy 21%, rekreační území 18%, přírodní a produkční plochy 16%. Rekreační a přírodní plochy dohromady zaujímají 32% rozlohy celého vnějšího města. → TAB / 312.4

Krajina

Krajina – vnější zóna města – je oblast mezi městem a administrativní hranicí Prahy, v níž se již nedá mluvit o souvisle zastavěném území, ale o „ostrovech“ zástavby různého nikoli „městského“ charakteru, tvořeného jak obcemi přidruženými ku Praze, tak nově postavenými obytnými celky. → MAPA / 312.5

Zahrnuje správní obvody Prahy 16, 19, 20, 21 a 22 a vnější části obvodů Prahy 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 16,17 a 18. Z městských částí zahrnuje Troju, Dolní Chabry, Březiněves, Čakovice, Vinoř, Satalice, Klánovice, Dolní Počernice, Koloděje, Dubeč, Královice, Nedvězí, Kolovraty, Benice, Křeslice, Újezd, Šeberov, Libuš, Zbraslav, Lipence, Velkou Chuchli, Lochkov, Slivenec, Řeporyje, Zličín, Nebušice, Přední Kopaninu, Lysolaje a Suchdol.

Krajina je oblastí s největším podílem nezastavěných ploch (celkem cca 75 % její rozlohy). Je charakteristické ve velké míře rozvolněnou zástavbou obytných území, rodinných domů, venkovskou zástavbou obcí a velkým podílem volné zemědělské krajiny. Hustší forma zástavby vznikala v pásech kolem radiálních přístupových komunikací. Stávající vývoj většinou dosud respektuje princip uchování samostatnosti jednotlivých sídel, která se rozvíjejí v odpovídající funkční skladbě ploch navazujících na jádrové území převážně původního historického jádra bývalých obcí. → OBR / 312.4

Lokální centra městských částí vnějšího pásma se vytvořila většinou kolem historických jader původních obcí, často kolem kostela, zámku, školy nebo návsi. Historicky vzniklá centra jsou například na Zbraslavi, v Horních a Dolních Počernicích nebo Kunraticích. Další lokální centra vznikla plánovaně novým záměrem. Příkladem tohoto typu jsou centra Uhříněvsi nebo Suchdola.

Území krajiny je výrazně ovlivněno velkokapacitními nákupními centry s regionálním dosahem, která vznikla v kontaktním území s městem nebo v okrajových částech vnějšího města (v Letňanech, na Černém Mostě a ve Zličíně). Tato centra jsou cílem IAD jak z území hl. m. Prahy, tak z přilehlého regionu, čímž negativně ovlivňují průjezdná území; na druhé straně tato centra vytvářejí významné pracovní příležitosti pro místní obyvatele a samozřejmě všestrannou nabídku nákupů.

Největší tradiční průmyslové zóny jsou v Radotíně a ve Kbelích. Novodobým prvkem jsou logistické areály v těsném sousedství hranice města, zejména podél radiálních přístupových komunikací v Horních Počernicích, Dolních Měcholupech, Uhříněvsi, menšího rozsahu také v Dolních Chabrech.

V přesunu obyvatel za prací, vzděláním, nákupy a společenským životem je fungování krajiny výrazně dostředné stejně jako město; s většími vzdálenostmi a řídnoucí sítí MHD je spojena větší závislost na IAD. S tím souvisí přetížení všech radiálních komunikací vedoucích v historických stopách přes centra bývalých obcí, které je umocněno vzrůstajícími dopravními nároky z okolních obcí regionu. Severní terasa a západní část území jsou spojeny s městem autobusy, které směřují ke konečným stanicím metra a zprostředkovávají tak vcelku dobré spojení s celoměstským centrem. Ostatní části pásma jsou odkázány převážně na autobusovou, v lepším případě železniční regionální dopravu.

300

300

TAB / 312.5

Podíly území krajiny – vnější zóny města se základním typem zátěže:

Pásmo – zóna	Celkem	% Prahy	Přírodní území	% pásma	Rekreační území	% pásma	Obytné území	% pásma	Produkční území	% pásma	Ostatní plochy	% pásma
Krajina	32 435	65	10 756	33	1 625	5	3 172	10	13 605	42	3 276	10

Výrazně se uplatňuje fenomén Pražského (silničního) okruhu a radiál jako dominantních prvků v krajině. Odvedení dopravy na kapacitní komunikace má obrovský význam pro zklidnění původně průjezdných obcí. Rozdíl lze dobře pozorovat na západním okraji Prahy například ve Slivenci nebo Řeporyjích s realizovanou částí Pražského okruhu, oproti východnímu okraji Prahy s ucpanými dopravními tepnami Černokostelecké nebo Českobrodské ulice. Významně, a to nejen plošně, ale i svými dopady na okolí, se uplatňují pražská letiště, která všechna jsou součástí krajiny. Více v kapitole 600 Dopravní infrastruktura.

Krajina je tvořena v menší míře produkčními zemědělskými plochami, více volnými partiemi a enklávami chráněných přírodních území, místy i nezastavěnými částmi s podílem devastovaných ploch. Výrazným prvkem jsou přírodní osy, které z volné krajiny pronikají hluboko do vnitřního města. Nejvýraznější celky vytvářejí Klánovický les s Běchovickým hájem, Hostivařské polesí, Kunratický les, Komořanské polesí, Prokopské a Dalejské údolí, Tichá a Divoká Šárka a oblast Trojské kotliny. Tyto části, které jsou součástí přírodních parků, disponují výrazným potenciálem rekreačních ploch a jsou v ÚAP 2012 byly sledovány jako celoměstské rekreační oblasti využívané pro oddech a rekreaci obyvatel celého města. Blíže v kapitole 846 Sport a rekreace.

Řeka Vltava na severu působí díky absenci mostů a krajinnému reliéfu jako téměř 100% bariéra oddělující Suchdol od Bohnic a Čimic. Posledním propojením je lávka na Císařský ostrov, další ve směru toku řeky zprostředkovává pouze jednoduchý přívoz pro pěší a cyklisty.

Na jihu oblast Radotín–Lahovice–Zbraslav je ovlivněna soutokem Vltavy a Berounky a jejich rozlivovými plochami s vymezenou aktivní zónou. Využití břehů opět směřuje k postupnému uvolňování od nežádoucích provozů ve prospěch rekreační funkce. V okolí řeky převažují zanedbané oblasti s ruderálními porosty, polodevastované plochy se zbytky bývalých provozů nebo s různými nevyhovujícími provozy zatěžujícími životní prostředí. Nacházejí se zde významná ložiska štěrkopísku, jejichž vytěžením se podstatně promění budoucí charakter i funkční využití krajiny. Projektová příprava území a upřesnění budoucího využití je velmi aktuální i v souvislosti s dokončením Pražského okruhu a mimoúrovňové křižovatky na Strakonické. → MAPA / 312.6

Krajina je oblastí, ve které lze diagnostikovat negativní projevy vnitřní suburbanizace města. Vzhledem k technologicky jednoduššímu procesu výstavby na „zelené louce“logicky dochází k investorským tlakům na výstavbu ve vnějším pásmu města, ať už na stavebních pozemcích v souladu s územně plánovací dokumentací, nebo na zemědělské půdě po změně funkce využití území. Nová bytová výstavba obytných a rodinných domů, realizovaná po r. 2000, je však s nedostatečným občanským vybavením, mnohdy s vysokou hustotou využití území a monofunkčně bytová (např. v Čakovicích nebo Uhříněvsi), což je spojeno se zvýšenou vynucenou mobilitou obyvatel za vybaveností, opět v radiálních směrech do centra města. Souvisejícím negativním jevem je i tendence postupného srůstání některých obytných území obcí v těsném sousedství Prahy (např. Klánovice–Šestajovice–Jirny, Vinoř–Přezletice).

Novým fenoménem a rizikem je rostoucí tlak na srůstání původních obcí ve větší celky, které mění prostorové působení i funkční vztahy v krajině. Nevhodná je také obvykle monofunkční náplň nově vznikajících obytných celků. Tendence srůstání lze pozorovat např. v oblasti Čakovic, kde dochází k přibližování k Třeboradicím a Miškovicím. Nekoordinovaně se tato tendence naplňuje na hranici Prahy a Středočeského kraje, kde je velmi obtížné sladit potřeby městských částí Prahy a kontaktních obcí regionu, jejich investiční a politické zájmy a založit společné koncepce rozvoje oblasti. Zatím se spíše rozvíjí nežádoucí suburbanizace a uzavírají se možnosti vyváženého rozvoje území (příkladem může být přibližování Vinoře s Přezleticemi nebo Klánovic s Jirny a Šestajovicemi).

Daleko nejvyšší podíl rozlohy vnější zóny města zaujímají plochy se zátěží produkční (42%). Druhý nejvyšší podíl zaujímá území přírodní (33%). Součet přírodního a rekreačního území (38%) nedosahuje podílu produkčního území. Obytné území zaujímá pouze 1/10 rozlohy krajinné zóny. Nejmenší podíl zaujímá území s rekreační zátěží (5%). → TAB / 312.5

Na území krajiny by bylo žádoucí vyrovnat celoměstské deficity zeleně a zpestřit a posílit stabilitu krajiny a posílit – či nově vybudovat – její rekreační potenciál. Zalesňování zemědělské půdy je jednou z možností, jak posílit ekologickou funkci krajiny. Zalesňováním dochází ke stabilizaci hydrologických a mezoklimatických podmínek v krajině, k ochraně půdy i ochraně vod. Proces zalesňování by měl být uvážlivý a na odborné úrovni.

MAPA / 313.1

Rozložení center

[IPR Praha 2014]

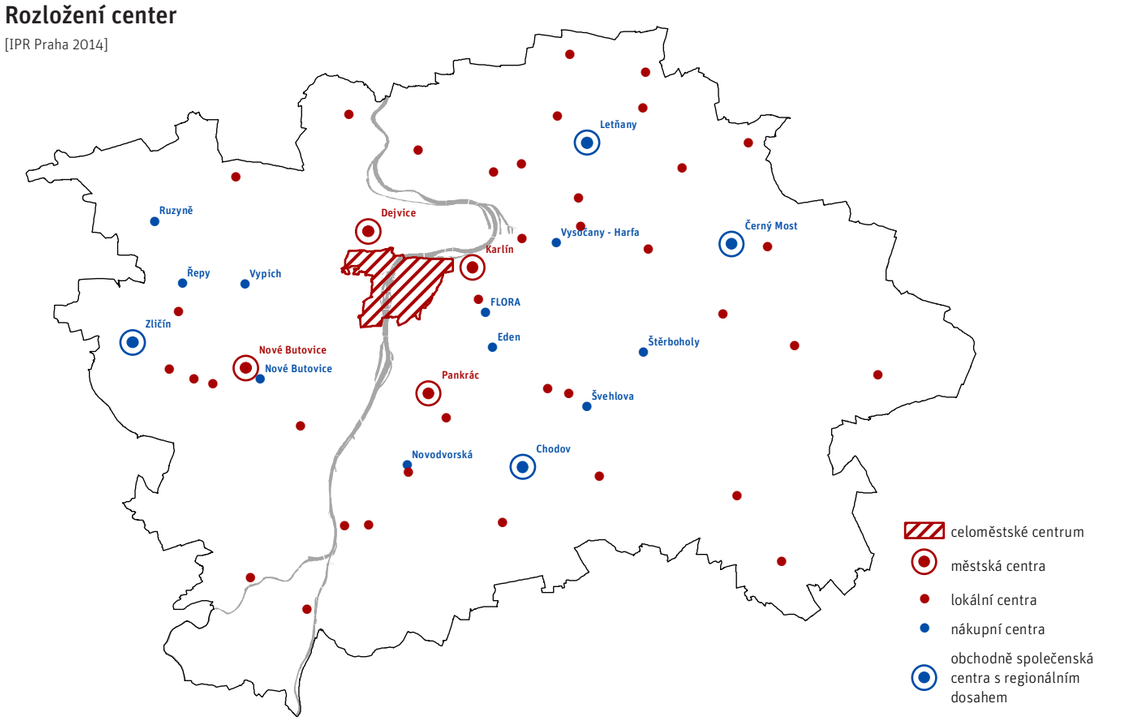

Vývoj od roku 2012

Od ÚAP 2012 se mění terminologie popisu pásem města.

- Historické centrum ÚAP 2012 je v ÚAP 2014 popisováno jako Historické centrum města v přibližných hranicích Památkové rezervace hl. m. Prahy
- Celoměstské centrum se ÚAP 2014 nesleduje
- Kompaktní město ÚAP 2012 se v ÚAP 2014 nazývá Město (Zóna města) a jde o oblast zahrnující prstenec zástavby převažujícího městského charakteru a jeho předměstí a periferie
- Termíny vnitřní kompaktní město a vnější kompaktní město ÚAP 2012 jsou v ÚAP 2014 nahrazeny termíny: Vnitřní město a Vnější město,
- Vnější pásmo ÚAP 2012 je v ÚAP 2014 nahrazeno termínem Krajina (Vnější zóna), jde o vnější zónu města, které tvoří volna krajina včetně jejich sídel (bývalých obcí)
- Dílčí vývojové změny se projevují v jednotlivostech a jsou popsány. Z celoměstského hlediska nedošlo za poslední 2 roky ve fungování města k zásadním změnám.

313 — Centra

Na území Prahy se vyprofilovala místa s kumulací společenského života, správy, maloobchodu a pracovních příležitostí v územích, které zjednodušeně nazýváme centra. → MAPA / 313.1

Centra je možné definovat podle významu a intenzity společenského života a podle jednoho z nejsilnějších magnetů přítomnosti lidí, jimiž jsou koncentrované nákupní příležitosti. Vymezení center není totožné s vymezením lokalit, centra jsou však povětšinou jejich podmnožinou a jejich popis může být využit pro popis lokalit. → TAB / 313.1

Uvedené seznamy a definování center je převzato z ÚAP 2012.

Celoměstské centrum – historické centrum města je největším a nejsilnějším centrem Prahy. Zahrnuje části Prahy 1, 2, 5, 7 a 8, tj. k. ú. Staré Město, Josefov, Malá Strana a části k. ú. Nové Město, Smíchov, Holešovice a Karlín. Využití a problematika centra se v zásadních bodech shoduje s problematikou Památkové rezervace hl. m. Prahy. Viz kapitola 325.

Městská centra jsou centra s významem zpravidla přesahujícím jednu městskou část. Jsou to Pankrác, Dejvice, Karlín a Nové Butovice. Neopomenutelným znakem městských center je kvalitní

TAB / 313.1

Historické centrum a městská centra

[Zdroj: URM, 2012]

Městská centra	Katastr
Historické centrum města	Staré Město, Josefov, Malá Strana, části Nové Město, Smíchov, Holešovice, Karlín
Pankrác	části Nusle, Krč
Dejvice	části Dejvice, Bubeneč
Karlín	část Karlín
Nové Butovice	část Stodůlky

TAB / 313.2

Lokální centra v Praze

[Zdroj: URM, 2012]

Lokální centra	Katastr	Lokální centra	Katastr
Bohnice	Troja	Kolovraty	Kolovraty
Kobylisy	Kobylisy	Háje	Háje
Ládví - sídliště Ďáblice	Kobylisy	Budějovická	Krč
Ďáblice	Ďáblice	Kunratice	Kunratice
Březiněves	Březiněves	Modřany	Modřany
Třeboradice	Třeboradice	Kamýk	Modřany
Čakovice	Čakovice	Zbraslav	Zbraslav
Vinoř	Vinoř	Radotín	Radotín
Kbely	Kbely	Barrandov II.	Hlubočepy
Prosek I	Prosek	Luka	Stodůlky
Prosek II	Vysočany	Západní město - Lužiny	Stodůlky
Horní Počernice	Horní Počerníce	Stodůlky	Stodůlky
Hloubětín	Hloubětín	Řepy	Řepy
Dolní Počernice	Dolní Počernice	Nebušice	Nebušice
Běchovice	Běchovice	Suchdol	Suchdol
Újezd nad lesy	Újezd nad lesy	Nové Dvory I.	Braník
Zahradní Město	Záběhlice	Libeň - Palmovka	Libeň
Zahradní Město východ	Záběhlice	Olšanské náměstí	Žižkov
Uhříněves	Uhříněves		

TAB / 313.3

Nákupní centra

[Zdroj: URM, 2012]

Nákupní centra	Katastr	Nákupní centra	Katastr
Řepy	Řepy	Eden	Vršovice
Ruzyně	Ruzyně	Švehlova	Hostivař
Vysočany - Harfa	Libeň	Novodvorská	Braník
Flora	Žižkov	Nové Butovice	Jinonice
Štěrboholy	Štěrboholy	Vypich	Břevnov

TAB / 313.4

Obchodně společenská centra s regionálním dosahem

[Zdroj: URM, 2012]

Obchodně společenská centra s regionálním dosahem	Katastr (část)
Letňany	Letňany
Černý Most	Kyje, Horní Počernice, Černý Most
Zličín	Zličín, Třeboradice, Stodůlky
Chodov	Chodov

300

výkonná obsluha MHD, vždy založená na metru. Městská centra jsou nejen velkou příležitostí pro odlehčení historického centra, ale především pro doplnění městské struktury a převzetí některých celoměstských funkcí.

Centrum Pankrác je vymezeno v Praze 4, k. ú. Nusle a Krč, v prostoru pankrácké pláně, lemované ulicemi 5. května, Na Strži, Milevská, Pujmanova a Hvězdova. Soustřeďuje sídla nadnárodních společností i celoměstských institucí, hotely, obchodní centrum, vše s vysokou kumulací pracovních příležitostí. Je výjimečné soustředěním výškových staveb, kvalitou a výkonem dopravního napojení nejen MHD, ale i IAD. Důležité jsou vazby do prostoru Kavčích hor s dominantním areálem České televize na západní straně, do nevyjasněného transformačního prostoru Rejtknechtky na východní straně a do oblasti kolem stanice metra Budějovická. Koncepce založení lokality je dlouhodobě diskutováno, území má rezervy pro doplnění stavbami a rehabilitaci městského parteru.

Centrum Dejvice je vymezeno v Praze 6, k. ú. Dejvice a Bubeneč, v prostoru kolem Vítězného náměstí a Dejvické ulice a ulice Československé armády. Je koncentrací maloobchodu, městské a státní správy, administrativy včetně bank a pojišťoven a kulturních zařízení, vše s vysokou kumulací pracovních příležitostí. Zejména Dejvická ulice je typická obchodní ulice s živým městským parterem. Centrum je výjimečné urbanistickým založením na regulačních zásadách 1. poloviny 20. století. Důležité jsou vazby na vysokoškolský areál ČVUT s budovou Státní technické knihovny na severozápadní straně a do prostoru transformačního území v okolí stanice metra Hradčanské na jihovýchodní straně. Jádro oblasti Vítězné náměstí není dokončeno, o podobě ani funkci všech dostaveb není dosud rozhodnuto.

Centrum Karlín je vymezeno v Praze 8, k. ú. Karlín, v blokové zástavbě s jádrem kolem stanice metra Křižíkova, na transformačních plochách bývalého ČKD, při ulici Křižíkova a Pernerova. Je koncentrací maloobchodu, městské správy, administrativy a kulturních zařízení, vše s kumulací pracovních příležitostí, a též s relativně vysokým podílem bydlení. Centrum je výjimečné rozmachem, který prodělalo v rámci rehabilitace území po povodních v roce 2002. Důležité jsou vazby do transformační pobřežní oblasti Manin a Rohanského ostrova, kam se postupně rozšiřuje. Plošné rozvojové možnosti jsou skryty v individuální přestavbě dílčích objektů a bloků.

Centrum Nové Butovice je vymezeno v Praze 13, k. ú. Stodůlky, mezi stanicemi metra Hůrka a Nové Butovice. Je koncentrací maloobchodu, městské správy, administrativy a kulturních zařízení, to vše s kumulací pracovních příležitostí, a s vysokým podílem bydlení. Centrum je výjimečné již tím, že se vyprofilovalo v rámci sídlištní zástavby jako vstupní brána do Jihozápadního Města. Důležité jsou vazby do prostoru Centrálního parku na západní straně, na východní straně navazuje velké nákupní centrum a potenciál transformačního území kolem ulice Radlické.

Lokální centra jsou centra místního významu se spádovostí v rozsahu zpravidla obytné čtvrti či jiného sídelního celku. Lokální centra jsou zpravidla formována v historických jádrech bývalých obcí nebo v lokalitách se zdařilým vývojem urbánní struktury, která jsou dobře obsloužena MHD. Na území některých městských částí takto vzniklo jedno i více lokálních center (např. v Praze 8, 10, 12, 13, 14), ale stejně tak je možné, že v městské části nelze identifikovat žádné území, které by mělo vyhraněný charakter živého lokálního centra na srovnatelné úrovni (týká se zejména menších městských částí ve vnějším pásmu města). Celkem je vymezeno 37 lokálních center. → TAB / 313.2

Nákupní centra (ve své podstatě monofunkční velkokapacitní nákupní centra) vznikla v souvislosti se změnou struktury maloobchodní sítě na území města, z nichž ta největší jsou regionálního dosahu a jejich rozšířená nabídka do oblasti volného času z nich činí obchodně-společenská centra s regionálním dosahem (Letňany, Černý Most, Zličín a Chodov). Velkým soustředěním nových forem nákupních možností je celoměstské centrum města, nákupní možnosti jsou neopominutelnou složkou městských a lokálních center. Jde o výrazný fenomén ve funkčním členění Prahy, který se začal rozvíjet v 90. letech 20. století. Nákupní centra, hypermarkety, supermarkety a specializované velkoprodejny a s nimi související velkosklady jsou rozmístěny v lokalitách s dobrou dopravní dostupností především IAD, ne vždy MHD, ale vždy v lokalitách s kapacitním klientským zázemím. Obyvatelé sice nemusejí přejíždět za nákupy napříč celým městem, avšak soustředění nákupních příležitostí vytlačilo síť drobných obchodů, které byly rozmístěny v pěší dostupnosti. Přílišné rozrůstání velkokapacitních nákupních center přináší řadu problémů provozních, dopravních i ekologických – v důsledku závislosti na IAD vznikají rozsáhlá parkoviště na terénu a zvyšuje se podíl zpevněných ploch, centra v městské struktuře působí cizorodě a násilně ji proměňují v periferii. → TAB / 313.3 → TAB / 313.4

320 Lokality

300

Skutečnost, že administrativní členění na městské části či katastrální území je pro potřebu stanovení a definování jednotné charakteristiky určitého území příliš hrubé, statistické obvody jsou naopak pro daný účel přespříliš podrobné a navíc ze své podstaty ani jedno ani druhé v absolutní většině neodpovídá komplexnímu urbanistickému pohledu na území, bylo nutno vytvořit nový systém členění města, který by umožnil popsat části města se stejnou nebo obdobnou charakteristikou – lokalit.

Lokalita je průnikem stávajícího charakteru zastavění a krajinné topografie s přihlédnutím k převažujícím činnostem a vazbám v území a částečně s přihlédnutím k potenciálu budoucího rozvoje. Bylo identifikováno 797 lokalit definovaných jedinečným názvem. Hranice lokalit jsou maximálně vedeny po parcelních hranicích, výjimečně jsou vedeny středem ulice či jiného dělícího prvku, který nemusí být s parcelní čarou totožný. Nejsou však nutně skladebné s hranicemi městských částí ani katastrálních území.

Uvedené vymezení lokalit je verzí prezentovanou v rámci konceptu odůvodnění připravovaného Metropolitního plánu v březnu 2014. Vymezení lokalit není konečné, je procesem, do něhož jsou zapojeny konzultačně i městské části.

321 — Členění dle charakteru lokalit

Základní druhy lokalit jsou zastavěné a nezastavěné.

Druhé rozdělení lokalit je dáno vztahem k aktualizované hranici zastavěného území:

Lokality města – zastavěné lokality uvnitř aktualizované hranice zastavěného území

Lokality sídla v krajině (vesnice) – zastavěné lokality vně aktualizované hranice zastavěného území

Lokality krajiny – nezastavěné lokality vně aktualizované hranice zastavěného území

Lokality parků (krajina ve městě) – nezastavěné lokality uvnitř aktualizované hranice zastavěného území

Lokality Vltavy – lokality řeky uvnitř aktualizované hranice zastavěného území (řeka vně aktualizované hranice zastavěného území je součástí lokalit krajiny)

Lokality silnic – lokality velkých dopravních staveb nepřístupných pro chodce uvnitř aktualizované hranice zastavěného území (silnice vně aktualizované hranice zastavěného území je součástí lokalit krajiny)

Lokality železnice – lokality železnice uvnitř aktualizované hranice zastavěného území (železnice vně aktualizované hranice zastavěného území je součástí lokalit krajiny)

Lokality neurčené (typově nezačleněné) – lokality, u nichž nebylo možné stanovit jejich převažující charakter v měřítku srovnatelném s ostatními lokalitami. → MAPA / 322.1

322 — Popis lokalit

Prvním krokem pro popis území podle územně homogenních celků je precizní vymezení těchto celků na podkladu v katastrální mapy, které v současné době probíhá. Následovat bude detailnější charakteristika jednotlivých lokalit. Tento krok bude poměrně náročný na zpracování vzhledem k počtu lokalit a velké pestrosti Prahy.

MAPA / 321.1

členění lokalit dle jejich charakteru

[IPR Praha 2014]

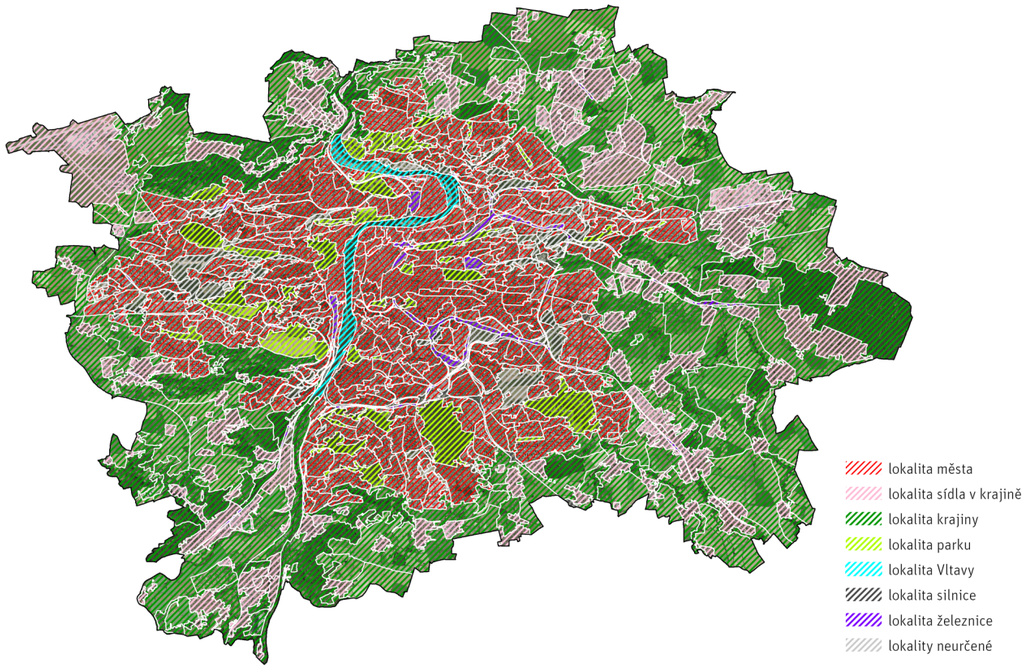

330 Zátěž a kvalita prostředí

300

331 — Území z hlediska zátěže

Zátěž území je souhrn a četnost vlivů staveb, zařízení nebo činností či dějů na prostředí a obytnou pohodu města a krajiny. Z hlediska vnějšího působení zátěže se rozlišují vliv stavu a provozu staveb, objektů a zařízení, popřípadě činností a dějů omezujících, obtěžujících a ohrožujících. Aplikace termínu „zátěž území“ je snahou nového přístupu územního plánování v Praze ke zpřehlednění a zjednodušení pravidel pro využívání území. Shlukuje činnosti nejen podle jejich obsahu, ale zejména podle míry možných nepříznivých vlivů na své okolí.

Míra zátěže tak rozlišuje území na 4 základní typy – přírodní, rekreační, obytné a produkční. Jedná se o obecný popis převažujícího způsobu využití – souhrn činností v území, chápaný jako nejvyšší přípustná míra zátěže okolí.

- Území přírodní – území s krajině blízkým prostředím, vyznačuje se nejnižší mírou zátěže.
- Území rekreační – území s převažující rekreací, určené k obnově sil a zdraví, vyznačuje se nejnižší mírou zátěže urbánního území
- Území obytná – území s převažujícím bydlením a stavbami a činnosti s bydlením a každodenním životem bezprostředně souvisejícími, včetně činností související se starostí o ducha, tělo a obchod. Vyznačuje se střední přípustnou mírou zátěže
- Území produkční – území s převažující produkcí (zejména výroba a skladování a další činnosti, které produkují nepříznivý vliv na své okolí) a s nejvyšší přípustnou mírou zátěže v území.

Ze systému rozlišení území podle zátěže jsou vyčleněny tzv. ostatní plochy, které zahrnují uliční síť veřejných prostranství, vodní toky a plochy a skupinu ploch „bez využití“.

Podrobnější pohled na území je dán tím, zda se jedná o území zastavěné (urbánní) nebo nezastavěné (krajinné). Nezastavěná (krajinná) území jsou potom: → MAPA / 331.1

- Krajinné přírodní – nezastavěné území s nejnižší mírou zátěže s nejvyšší mírou blízkosti přírodnímu stavu.
- Krajinné rekreační – převážně nezastavěné území se střední mírou zátěže, v němž přírodní prostředí poskytuje rekreační, sportovní a či všeobecně vzdělávací podněty a svým vybavením poskytují podmínky pro oddych, rekreaci a relaxaci.
- Krajinné produkční – nezastavěné území krajinné s vysokou mírou zátěže způsobené zejména intenzívní zemědělskou činností

Zastavěná (urbánní) území jsou:

- Urbánní rekreační – zastavěné území s nejnižší mírou zátěže, zahrnující zejména plochy občanského vybavení, které poskytují vhodné podmínky pro oddych, sport, rekreaci a relaxaci člověka.
- Urbánní obytné – zastavěné území se základní mírou zátěže, zahrnující zejména plochy města využívané pro bydlení, občanské vybavení v celém jeho spektru a drobnější provozy výroby a služeb, zajišťující zaměstnání v docházkových vzdálenostech.
- Urbánní produkční – zastavěné území s nejvyšší mírou zátěže, zahrnující zejména plochy pro výrobu, skladování, výrobní i nevýrobní služby, jejichž provoz a obsluha vyvolávají negativní účinky na své okolí, včetně ploch pro dopravní a technickou infrastrukturu. → TAB / 331.1

Z podrobnějšího členění města podle zátěží a podle zastavěnosti vyplývá, že největší podíl území města zaujímají nezastavěné plochy krajinné se zátěží přírodní, 26 %. Druhý nejvyšší podíl zaujímají nezastavěné plochy krajinné se zátěží produkční, 24 %. Dohromady tyto 2 typy území tvoří polovinu území hl. m. Prahy.

Nejmenší podíl území města zaujímají zastavěné plochy urbánní se zátěží rekreační, cca 1 %. Druhý nejmenší podíl zaujímají Zastavěné plochy urbánní se zátěží produkční a nezastavěné plochy krajinné se zátěží rekreační, oboje cca 8%. Tyto poslední dva typy zaujímají dohromady je cca o 2% nižší podíl území Prahy než urbánní plochy se zátěží obytnou, které zaujímají 18% rozlohy města.

Plochy krajinné se zátěží přírodní, rekreační a produkční, respektive všechny nezastavěné, tvoří dohromady 58% rozlohy města.

Plochy urbánní se zátěží rekreační, obytnou a produkční, respektive všechny zastavěné tvoří dohromady 27% rozlohy města.

Plochy ostatní dohromady zaujímají 15% rozlohy města. → GRAF / 331.1 → TAB / 331.1

Vývoj po roce 2012

Členění území města podle druhů zátěže je novým prvkem v ÚAP 2014, proto není možné srovnávat podíly urbánních a krajinných území města s rokem 2012.

MAPA / 331.1

Současný stav využití města se zobrazením základní míry zátěže území

[IPR Praha 2014, zdroj: IPR Praha 2013]

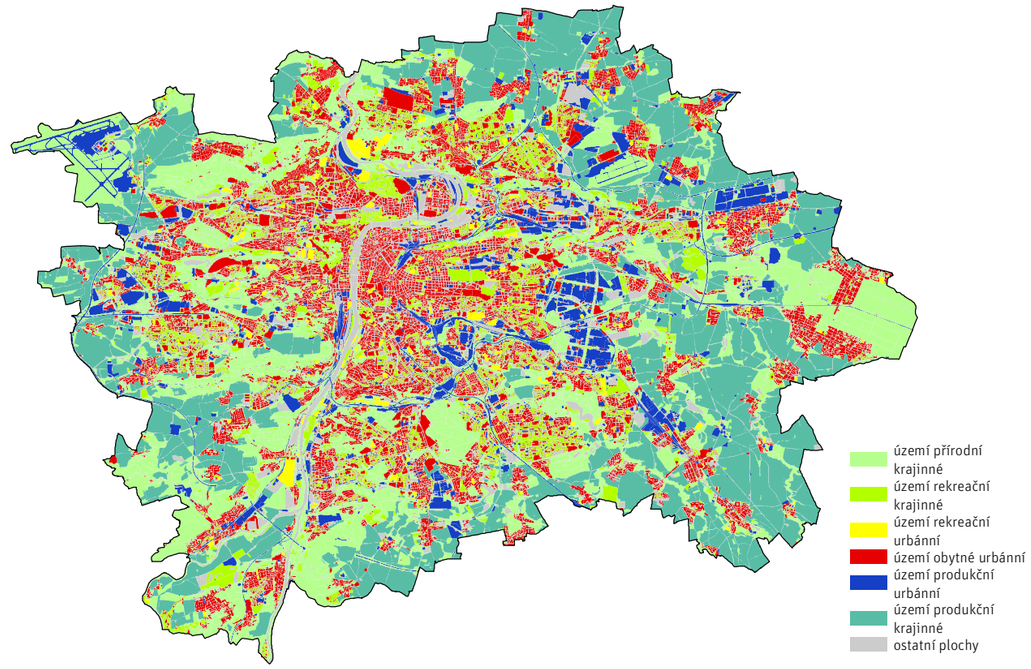

TAB / 331.1

Bilance ploch v ha v současném stavu území města podle 6 typů zátěží území k roku 2013:

Území přírodní krajinné	Území rekreační krajinné	Území rekreační urbánní	Území obytné urbánní	Území produkční urbánní	Území produkční krajinné	Ostatní
12 842	4 044	595	8 870	3 917	11 870	7 476
26 %	8%	1%	18%	8%	24%	15%

GRAF / 331.1

Podíly urbánních a krajinných území města podle 6 typů zátěží:

[Zdroj: IPR Praha 2014]

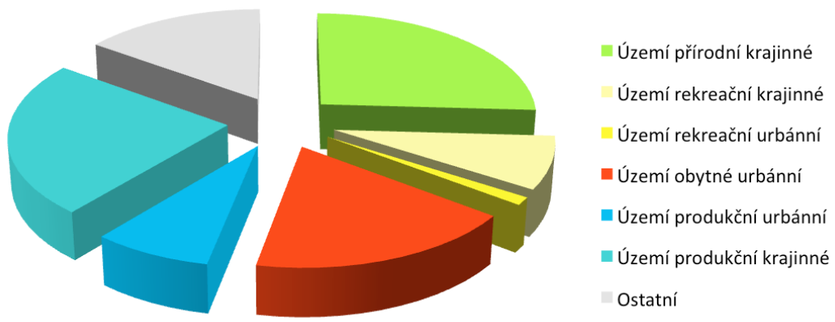

332 — Území z hlediska kvality sousedství

Současný stav využití území Prahy je z hlediska převažujícího využití popsán výkresem, respektive projektem „současný stav využití území“.

Oproti popisu využití území z minulých let (naposled v UAP 2012) z důvodu potřeby detailnějšího rozboru území se v současném stavu v UAP 2014 přistoupilo ke změně podrobnosti, metodiky popisu území, škály informací, pojetí dílčích témat a samozřejmě i legendy výkresu popisující současný stav využití města.

Základem sběru informací byl terénní průzkum, kombinovaný s informacemi získanými z leteckých snímků, různých nezávislých veřejně přístupných informačních zdrojů z internetových stránek a konfrontací se systémovými databázemi zejména občanského vybavení. To vše důsledně převedeno do digitální formy projektu na bázi gis, který umožňuje mnohovrstevné ukládání a naopak získávání informací v různé podrobnosti a vzájemně provázaných kombinacích, umožňující následné vyhodnocení dalších vazeb, vztahů a souvislostí.

Nejvýraznějším rozdílem oproti minulému popisu využití města je důsledné vyjádření veřejných prostranství a veřejně přístupných ploch a vyjádření prostupnosti území, včetně zachycení detailu vybavení až do podrobnosti popisu vybraných jednotlivých zařízení, dále monitoring využití parterů budov, počtu podlaží, charakteru střech a struktury krajiny.

Prezentace – digitální projekt umožňuje prezentaci dat v různých měřítkách od 1:5000 do 1:25000, pro střídání měřítek funguje generalizace dat. Cílem je internetová prezentace elektronického atlasu, umožňující vrstvení i třídění informací, přiblížení k detailu i uchopení celku. Předpokládá se obsah i způsob užívání pro městské úřady a pro veřejnost. Jednou z dalších možností prezentace je vydání atlasu Prahy se zaměřením na urbanismus a architekturu.

Snahou nového metodického přístupu v UAP 2014 je nejen vytvářet tímto způsobem novou územně plánovací dokumentaci, ale převést do této struktury i funkční plochy stávajícího územního plánu a rovněž popis současného využití města, který je součástí územně analytických podkladů. Jedině tak bude možné porovnání a bilancování dokumentací a monitoring vývoje v území. → TAB / 332.1 → OBR / 332.1

Obrázek současné využití města vyjadřuje vyhodnocení podle převládajícího způsobu využití a zobrazuje funkčně-organizační vazby v území. Barevné vyjádření ploch vyjadřuje příbuzné okruhy činností a v podrobnějším měřítku je dále členěn na řádově 100 položek, z nichž některé plochy jsou dále členěny na ještě přesnější a podrobnější informace o využití dané plochy. Určité kategorie ploch ve skupinách jsou tzv. polyfunkční, tzn. skrývají v sobě informace o škále konkrétních činností probíhajících v objektu.

Největší podíl využití území Prahy má zemědělská krajina t.j. území produkční krajinné (cca 24 %). Přibližně polovinu této rozlohy zaujímají plochy bydlení (cca 12 %) a také plochy lesní (11 %). Téměř 10 % podíl území města zaujímá vymezená uliční síť veřejných prostranství.

Podíl cca 8% zaujímají plochy krajiny nelesní, téměř 7% plochy krajiny pěstební, cca 6% zaujímají plochy rekreace přírodní. Podíl cca 3% rozlohy území Prahy náleží územím bez využití.

Podíl 2% překračují rozlohy ploch rušící produkce, ploch občanského vybavení- péče o ducha a obchodu a služeb, ploch rekreace aktivní a dále vodní toky a plochy. → TAB / 332.2

300

TAB / 332.1

Bilance ploch v ha v současném stavu území města podle 6 typů zátěží území k roku 2013:

	Území se zátěží	Zastavitelnost		Skupina ploch
	PŘÍRODNÍ	Krajinné		Krajina pěstební
				Krajina lesní
				Krajina nelesní
	REKREAČNÍ	Krajinné		Rekreace přírodní
				Rekreace aktivní
		Urbánní		Rekreace vzdělávací
				Rekreace sportovní
	OBYTNÉ	Urbánní		Občanské vybavení veřejné infrastruktury – péče o ducha
				Občanské vybavení veřejné infrastruktury – péče o tělo
				Bydlení
				Občanské vybavení – obchod a služby
	PRODUKČNÍ	Urbánní		Produkce nerušící
				Dopravní infrastruktura
				Produkce rušící
				Technická infrastruktura
		Krajinné		Zdroje a odpady
				Krajina zemědělská
	Ostatní			Vodní toky a plochy
				Veřejná prostranství – uliční síť
				Bez využití

TAB / 332.2

Základní struktura využití území v Praze – výměry ploch

[IPR Praha 2014]

Území se zátěží	Zastavitelnost	Skupina ploch	Rozloha v ha	Podíl v %
PŘÍRODNÍ	Krajinné	Krajina pěstební	3 360	6,77
		Krajina lesní	5 532	11,15
		Krajina nelesní	3 949	7,96
REKREČNÍ	Krajinné	Rekreace přírodní	3 018	6,08
		Rekreace aktivní	1 025	2,07
	Urbánní	Rekreace vzdělávací	72	0,15
		Rekreace sportovní	522	1,05
OBYTNÉ	Urbánní	Občanské vybavení veřejné infrastruktury – péče o ducha	1 154	2,32
		Občanské vybavení veřejné infrastruktury – péče o tělo	495	1,00
		Bydlení	6 135	12,37
		Občanské vybavení – obchod a služby	1 086	2,19
PRODUKČNÍ	Urbánní	Produkce nerušící	574	1,16
		Dopravní infrastruktura	1 791	3,61
		Produkce rušící	1 212	2,44
		Technická infrastruktura	340	0,69
	Krajinné	Zdroje a odpady	145	0,29
		Krajina zemědělská	11 725	23,63
Ostatní		Vodní toky a plochy	995	2,01
		Veřejná prostranství – uliční síť	4 884	9,84
		Bez využití	1 497	3,02
			100	0,20
Celkem			**49 614**	

300

Přibližně 1% rozlohy území Prahy zaujímají plochy rekreace sportovní, občanského vybavení-péče o tělo a nerušící produkce.

Méně než 1% rozlohy území Prahy zaujímají plochy rekreace vzdělávací, zdroje a odpady a dále skupina ploch, jejichž využití se nepodařilo určit a zařadit do systému.

Podrobnější vysvětlení legendy současného stavu, popisující území města podle 6 typů zátěží, je obsahem kapitol 333–339.

Popis jednotlivých systémů využití města je obsahem kapitoly 800 ekonomická infrastruktura, popis krajiny viz kapitola 100.

Vývoj od roku 2012

Oproti popisu současného stavu využití území v ÚAP 2012 se v současném stavu v ÚAP 2014 změnila podrobnost, metodika popisu území, škála informací, obsah a struktura legendy i pojetí dílčích témat. Nejvýraznějším rozdílem je důsledné vyjádření veřejných prostranství a veřejně přístupných ploch, které v minulých ÚAP byly zahrnuty do ploch bydlení či vybavenosti a diametrálně vyšší podrobnost. V důsledku toho je porovnání bilančních dat nemožné.

Převod legendy popisu současného stavu využití ÚAP 2012 a popisu současného využití v ÚAP 2014 podle zátěží je ilustrován kruhovou maticí Převodník mapování zátěže, převzatého z konceptu odůvodnění Metropolitního plánu hl. m. Prahy. Převodník pracuje s legendou platného územního plánu.

Je však nesporné, že bilance ploch nového současného stavu zcela jistě daleko přesněji zobrazují skutečné podíly využití území Prahy. → OBR / 332.1 → MAPA / 332.1

OBR / 332.1

Převodník mapování zátěže:

300

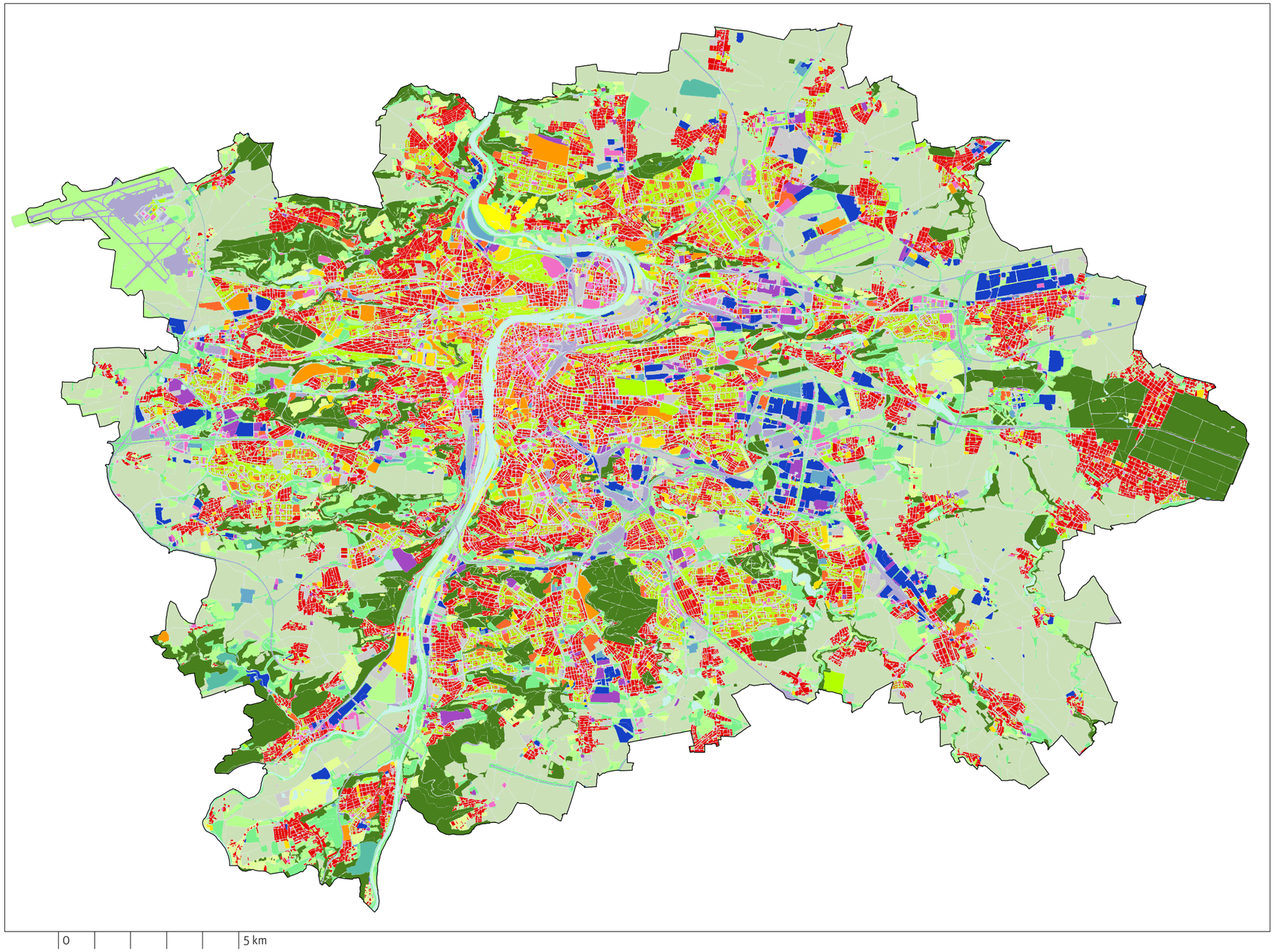

krajina pěstební	občanské vybavení - péče o ducha	technická infrastruktura
krajina lesní	občanské vybavení - péče o tělo	zdroje a odpady
krajina nelesní	bydlení	krajina zemědělská
rekreace přírodní	občanské vybavení - obchod a služby	vodní toky a plochy
rekreace aktivní	produkce nerušící	veřejná prostranství - uliční síť
rekreace vzdělávací	dopravní infrastruktura	bez využití
rekreace sportovní	produkce rušící	

Současné využití města

MAPA / 332.1
[IPR Praha 2014]

333 — Plochy produkční krajinné

300

Plochy produkční – krajinné jsou produkční plochy v nezastavěném území. Zobrazují plochy na pomezí krajiny a primární produkce – produkční zemědělské plochy, které jsou nedílnou součástí krajiny. Obsahují též plochy související s těžbou a skládkováním, v nichž okolí zatěžující těžké průmyslové provozy jsou dočasným stadiem krajiny. → TAB / 333.1 → TAB / 333.2 → TAB / 333.3 → MAPA / 333.1 → OBR / 333.1 →

TAB / 333.1

Plochy produkční krajinné:

	PRODUKČNÍ	Urbánní				
		Krajinné	11 870 ha		Zdroje a odpady	145 ha
					Krajina zemědělská	11 725 ha

TAB / 333.2

Zdroje a odpady:

PO	Nakládání s odpady – skládky	Stavby a plochy pro skládkování komunálních odpadů, typicky městské skládky	44 ha
PT	Těžba surovin	Stavby, zařízení a plochy určené k těžbě surovin	101 ha

TAB / 333.3

Krajina zemědělská:

PLP	Pole produkční	Aktuálně obhospodařovaná pole a osevní plochy s víceletými pícninami	11 379 ha
PLU	Pole-úhor	Aktuálně neobhospodařované plochy mající charakter bývalých polí.	347 ha

MAPA / 333.1

Území produkční krajinné

[IPR Praha 2014, zdroj: IPR Praha 2013]

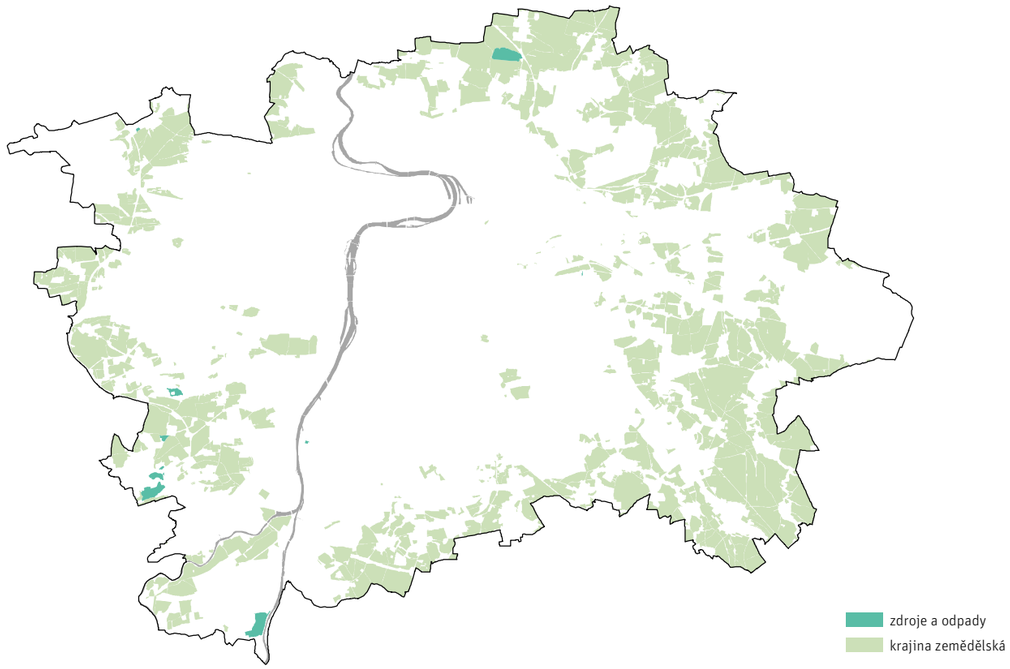

OBR / 333.1

Ukázka ploch Produkčních krajinných – výřez:

334 — Plochy produkční urbánní

Plochy produkční – urbánní jsou produkční plochy v zastavěném území. Monitorují oblasti, kde dochází k ekonomickému výkonu města v oblastech sekundární produkce a výrobních a nevýrobních služeb všeho druhu. Ve skupině nerušící produkce jsou zařazeny plochy se zátěží hraničně přípustnou i v obytných územích.

Plochy skupiny rušící produkce představují procesy a činnosti, které svým provozem a nároky vnášejí významnější zátěž do území, někdy i s nepříznivými dopady na životní prostředí. Mezi tato území patří tradiční průmyslové a skladovací okrsky, ale rovněž areály nevýrobních služeb a různorodého podnikání, spojené se skladováním a prodejem.

Velmi podrobné členění ploch po dílčích systémech technické infrastruktury je v další digitální vrstvě dále rozlišeno. Skupina má též své „polyfunkční“ plochy (PQ).

Do bloku produkčních území s nejvyšší zátěží jsou zařazeny veškeré infrastrukturální plochy, i když je zřejmé, že ne všechna zařízení si toto zařazení z pohledu svého vlivu na své okolí zaslouží, neboť míra vyprodukované zátěže může být velmi různá.

→ TAB / 334.1 → MAPA / 334.1 → OBR / 334.1 TAB / 334.2 → TAB / 334.3 → TAB / 334.4 → TAB / 334.5

TAB / 334.1

Plochy produkční urbánní:

	PRODUKČNÍ	Urbánní	3 917 ha		Produkce nerušící	574 ha
					Dopravní infrastruktura	1 791 ha
					Produkce rušící	1 212 ha
					Technická infrastruktura	340 ha
		Krajinné				

MAPA / 334.1

Území produkční urbánní

[IPR Praha 2014, zdroj: IPR Praha 2013]

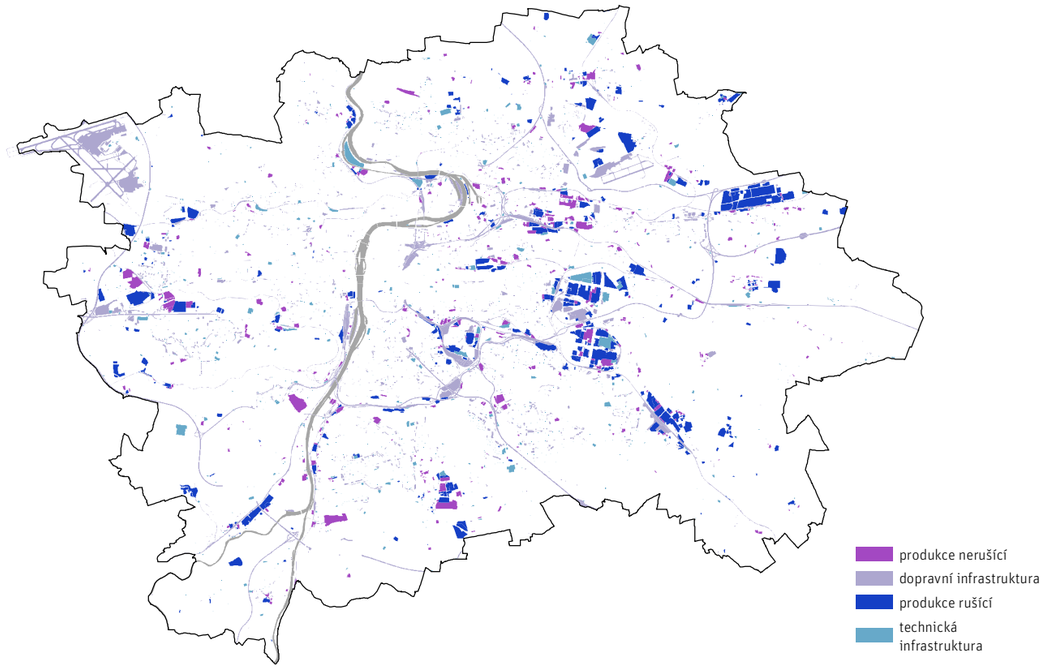

OBR / 334.1

Ukázka ploch Produkčních urbánních - výřez:

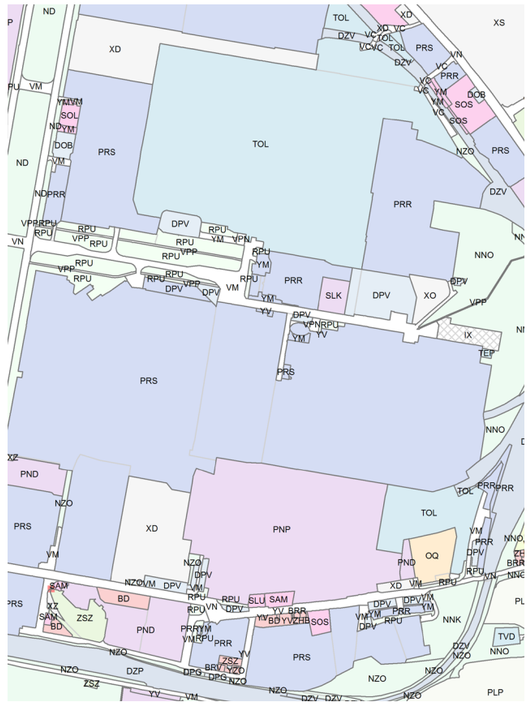

300

TAB / 334.2

Produkce nerušící

PND	Nerušící výroba, dílny, drobné sklady	Stavby a plochy pro výrobu, služby a podnikání včetně souvisejícího skladování a prodeje, soustředěné převážně v uzavřených areálech, které svým provozem neobtěžují své okolí nad přípustnou míru. Typicky dílny, opravny, areály autosalónů včetně autoservisů; areály autoservisů často v kombinaci s autobazary, půjčovny aut nebo stavebních strojů, filmové ateliéry, apod.	318 ha
PNP	Podnikatelské parky	Stavby a plochy samostatných provozů převážně nevýrobního charakteru, skladování, prodeje, administrativy, komerčních služeb a dalšího občanského vybavení, soustředěné v areálech s volnou prostupností. Typicky bývalé průmyslové areály v současnosti pronajímané více subjektům	256 ha

TAB / 334.3

Produkce rušící

PRR	Průmyslová výroby, rušící nevýrobní provozy	Stavby a plochy převážně pro provozy výroby a nevýrobní provozy, které svým provozem mohou obtěžovat okolí, včetně souvisejícího skladování i prodeje, zpravidla v uzavřených areálech. Typicky provozy průmyslové výroby, stavební dvory, betonárky, lakovny, apod.	486 ha
PRZ	Zemědělská výroba	Stavby a plochy pro zemědělskou výrobu soustředěné v areálech	40 ha
PRS	Skladování a distribuce	Stavby a plochy pro skladování a distribuci zboží včetně souvisejícího prodeje, převážně soustředěné v uzavřených areálech	687 ha

TAB / 334.4

Technická infrastruktura

TVV	Zásobování vodou	Stavby a plochy pro úpravu a zásobování vodou. Typicky vodojem, úpravna vody, vodní zdroj	70 ha
TVK	Odkanalizování	Stavby a plochy pro čištění a retenci vody. Typicky čistírny odpadních vod, dešťové usazovací nádrže, retenční nádrže	60 ha
TET	Zásobování teplem	Stavby a plochy pro zásobování teplem. Typicky teplárny, výtopny, kotelny	52 ha
TEE	Zásobování elektrickou energií	Stavby a plochy pro zásobování elektrickou energií. Typicky transformovny a trafostanice cca. nad 30m^2	64 ha
TEP	Zásobování plynem	Stavby a plochy pro zásobování plynem, jeho skladování a distribuci	9 ha
TER	Zásobování plynem – regulační stanice	Stavby a plochy pro regulační stanice plynu	1 ha
TI	Přenos informací	Stavby a plochy pro přenos informací. Typicky telefonní ústředny, vysílací zařízení, datová centra	8 ha
TQ	Polyfunkční technická infrastruktura	Kombinované zařízení více systémů TI	2 ha
TOL	Nakládání s odpady – sběrny, sběrné dvory	Stavby a plochy pro sběr, třídění a likvidaci komunálních odpadů. Typicky sběrny surovin, sběrné dvory, vrakoviště, kompostárny	68 ha
TOS	Nakládání s odpady – spalovny	Stavby a plochy pro spalování komunálních odpadů	8 ha

TAB / 334.5

Dopravní infrastruktura

DHO	Plochy a zařízení hromadné dopravy	Stavby a plochy pro provoz veřejné hromadné dopravy osob. Typicky samostatně vedené tramvajové tratě včetně smyček, obratiště městské autobusové dopravy, povrchové tratě metra a ojekty stanic, přestupní terminály	48 ha
DHT	Tramvajové vozovny	Stavby a plochy pro servisní zázemí a odstavení vozového parku tramvajové dopravy	21 ha
DHA	Autobusová nádraží	Stavby a plochy autobusových nádraží pro vnější autobusovou dopravu	10 ha
DHM	Depa metra	Stavby a plochy pro servisní zázemí a odstavení vozového parku metra	50 ha
DHG	Garáže autobusů	Stavby a plochy pro servisní zázemí a odstavení vozového parku autobusové dopravy v systému PID	32 ha
DPG	Garáže	Stavby pro odstavení aut a související plochy	57 ha
DPV	Parkoviště vybraná	Plochy pro odstavení aut se samostatným vjezdem z veřejné komunikace o minimální rozloze, včetně ploch souvisejících, vyjma parkovišť systému P+R	349 ha
DPR	Parkoviště P + R	Plochy pro odstavení aut se samostatným vjezdem z veřejné komunikace systému záchytných parkovišť P+R, včetně souvisejících ploch a zařízení	6 ha
DOS	Servisní a provozní dopravní plochy a zařízení	Stavby, zařízení a plochy pro servisní zázemí dopravních systémů kromě metra, převážně soustředěné v uzavřených areálech	26 ha
DOB	Čerpací stanice pohonných hmot	Samostatně stojící stavby a zařízení pro čerpání pohonných hmot, včetně souvisejících ploch	42 ha
DK	Dálnice, rychlostní silnice, Pražský okruh	Plochy pro dopravní infrastrukturu, které nejsou veřejnými prostranstvími, tj. přístupné každému bez omezení	367 ha
DLO	Plochy s objekty Mezinárodního letiště Václava Havla	Stavby a zařízení sloužící pro provozní a servisní zázemí Mezinárodního letiště Václava Havla, včetně přilehlých ploch	132 ha
DLP	Plochy Mezinárodního letiště Václava Havla	Provozní plochy Mezinárodního letiště Václava Havla, obstarávajícího leteckou přepravu osob a nákladů	117 ha
DAO	Plochy s objekty vojenských letišť	Stavby a zařízení sloužící pro provozní a servisní zázemí letiště využívané armádou, včetně přilehlých ploch	33 ha
DAP	Plochy vojenských letišť	Provozní plochy letišť využívaných armádou ČR	21 ha
DSO	Plochy a objekty ostatních letišť	Stavby a zařízení sloužící pro provozní a servisní zázemí ostatních letišť včetně přilehlých plochww	8 ha
DSP	Plochy ostatních letišť	Provozní plochy ostatních letišť.	0,5 ha
DV	Doprava vodní	Stavby, zařízení a plochy pro vodní dopravu osobní i nákladní. Typicky přístavy, přívozy	25 ha
DZO	Plochy s objekty železnice	Stavby a zařízení provozního a servisního zázemí železniční kolejové dopravy přepravující osoby a zboží, včetně souvisejících ploch	64 ha
DZP	Plochy železnice	Provozní plochy železniční kolejové dopravy osob a nákladů a bezprostředně související plochy	348 ha
DZV	Železniční vlečky	Provozní plochy železniční kolejové přepravy nákladů pro obsluhu areálů a bezprostředně související plochy	41 ha
DZT	Nákladní terminály ve vazbě na železniční dopravu	Stavby, plochy a zařízení určené pro překládku zboží ze železnice	21 ha

335 — Plochy obytné

Plochy území obytného zahrnují vše, co k bydlení ve městě patří včetně bydlení samotného a včetně dalších činností spjatých s každodenním životem všech generací – kromě činností spojených s rekreací a primární a sekundární produkcí (zemědělství a průmysl). → TAB / 335.1 → MAPA / 335.1

Občanské vybavení veřejné infrastruktury je bohatě diferencováno od oblastí školství a zdravotnictví přes kulturu, městskou a veřejnou správu po služby zajišťované městem nebo státem v oblasti bezpečnosti až po zařízení věznic a armády. → TAB / 335.2 → TAB / 335.3 → OBR / 335.1

V plochách pro střední školy (OSS) jsou zahrnuty rovněž sdružené areály základních a středních škol.

Pro kombinace jednotlivých využití, které nebylo možné samostatně vymezit plochou/objektem byla zřízena plocha Polyfunkční občanské vybavení veřejné infrastruktury OQ – informace o skutečném využití jsou pak k dohledání v jiné vrstvě digitálního projektu. → TAB / 335.4

Pozn. V plochách OQ jsou dále zahrnuty i některé další funkce, pro které je ve struktuře popisu území připravena zvláštní položka, ale nejsou dosud zbilancovány (např. Zastupitelské úřady, Veřejnoprávní média, apod). Upozorňujeme, že popis území je živým projektem, který je průběžně aktualizován, doplňován a zpřesňován.

Domy pro bydlení jsou strukturálně rozčleněny do 3 typů. Bytové domy polyfunkční (BQ) v sobě vždy skrývají informaci o dalším způsobu využití objektu ze skupiny občanského vybavení či občanského vybavení veřejné infrastruktury.

V zahradních městech rodinných domů a činžovních vil jsou zvlášť bilancovány zahrady přilehlé k objektům, v celkovém rozsahu 3 766 ha. Proto je plošná výměra rodinných domů a činžovních vil relativně malá. → TAB / 335.5 → OBR / 335.2

Skupina občanského vybavení obchod a služby soustřeďuje informace o činnostech ekonomického sektoru terciéru – zejména obchod, služby, administrativu. Obchod specifický (OMS) je zvláštním druhem „neměstského“ charakteru, realizovaný převážně na volných zpevněných plochách často provizorního charakteru. Činnosti spojené s obchodem a kancelářské plochy jsou v legendě zdvojeny – jde o kvantitativní vyjádření velkých komplexů těchto staveb, které mají svou kapacitou zcela jiný vliv na své okolí než menší zařízení a současně je nutno je částečně považovat za polyfunkční zařízení, neboť v nich probíhá vždy celý komplex dalších činností. Zvlášť je vymezeno vybavení tzv. specifické metropolitního až republikového významu, které se odlišuje zejména vysokou nárazovou návštěvností, jedinečným provozem a rovněž v sobě skrývá škálu různých činností – typicky jde o výstavní areály, kongresové centrum, sportovní stadiony a multifunkční arény. → TAB / 335.6 → OBR / 335.3

Plochy polyfunkční (SQ) byly zřízeny pro vyjádření kombinace více činností v jednom objektu/areálu. Informace o jednotlivých využitích jsou uloženy v jiné vrstvě digitálního projektu. → TAB / 335.7

Pozn. Nezbilancované plochy SLP a SLZ, pro které je ve struktuře popisu území připravena zvláštní položka, jsou zahrnuty v plochách OQ. Upozorňujeme, že popis území je živým projektem, který je průběžně aktualizován, doplňován a zpřesňován.

TAB / 335.1

Plochy obytné:

	OBYTNÉ	Urbánní	8 870 ha		Občanské vybavení veřejné infrastruktury – péče o tělo	495 ha
					Občanské vybavení veřejné infrastruktury – péče o ducha	1 154 ha
					Bydlení	6 135 ha
					Občanské vybavení – obchod a služby	1 086 ha

TAB / 335.2

Občanské vybavení veřejné infrastruktury – péče o tělo

OZA	Polikliniky, ordinace	Stavby pro ambulantní zdravotní služby včetně souvisejících ploch. Typicky sdružená nebo samostatná ambulantní zařízení, zdravotní střediska, polikliniky	31 ha
OZH	Hygienické stanice	Stavby pro hygienické stanice včetně souvisejících ploch	1 ha
OZN	Nemocnice	tavby pro lůžkové zdravotní služby včetně souvisejících ploch. Typicky nemocnice, kliniky s lůžkovým zařízením, léčebné ústavy apod.	220 ha
OBZ	Záchranná služba	Stavby sloužící pro zdravotnickou záchrannou službu včetně souvisejících ploch – výjezdová stanoviště zdravotnické záchranné služby	1 ha
OBH	Hasiči	Stavby sloužící pro záchranu a bezpečnost obyvatel, včetně souvisejících ploch – hasičské stanice	8 ha
OBP	Policie	Stavby sloužící pro záchranu a bezpečnost obyvatel, včetně souvisejících ploch – služebny a úřadovny městské a státní policie	35 ha
OBA	Armáda	Stavby, zařízení a plochy sloužící armádě. Typicky kasárna, Generální štáb AČR	104 ha
OBV	Vězeňství	Stavby pro výkon trestního práva včetně souvisejících ploch	10 ha
OUM	Městská správa	Kancelářské budovy sloužící správě města všech úrovní od městských částí, správních obvodů a hl. města Prahy jako obce a kraje, včetně souvisejících ploch. Typicky úřady MČ, MHMP, městské a okresní soudy a zastupitelství, úřady práce, další organizace zřízené městem	12 ha
OUS	Státní správa	Kancelářské budovy sloužící státní správě a republikovým úřadům včetně souvisejících ploch. Typicky vládní objekty, senát ČR, parlament ČR, ministerstva, ČUZaK, Státní archiv, apod	72 ha
OUZ	Zastupitelské úřady a rezidence	Stavby pro zastupitelské úřady jiných států, včetně souvisejících ploch	Není vyčísleno

OBR / 335.1

Ukázka ploch pro občanské vybavení a bydlení

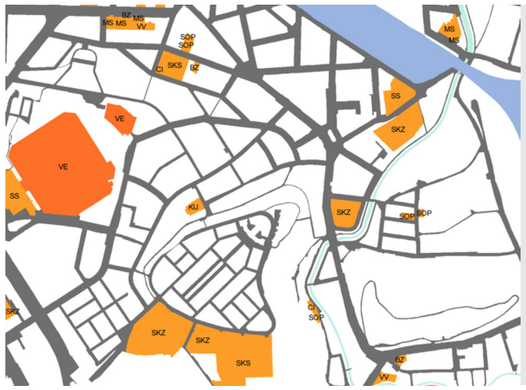

OBR / 335.2

Plochy pro bydlení – výřez:

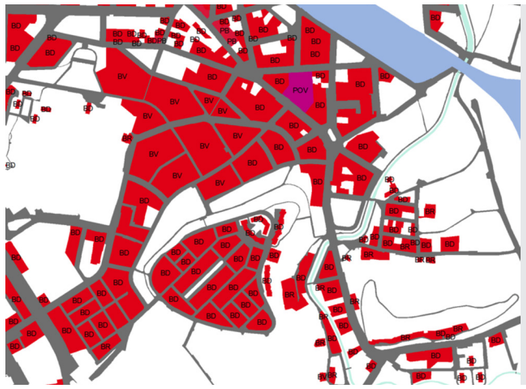

OBR / 335.3

Občanské vybavení – obchod a služby – výřez:

**Pozn. Ukázky výřezů jsou v pracovní formě s kódy ve fázi průzkumové legendy.*

300

TAB / 335.3

Občanské vybavení veřejné infrastruktury – péče o ducha

OKM	Veřejnoprávní media, klubová zařízení	Stavby pro veřejnoprávní média, klubová a spolková zařízení a ostatní služby veřejné infrastruktury specifického charakteru, včetně souvisejících ploch. Typicky areály ČT a ČRO, klubovny zájmových svazových organizací	Není vyčísleno
OKU	Kultura	Stavby pro kulturu i vzdělání, umožňující tvorbu, prezentaci, shromažďování, správu a poznávání předmětů kulturního, vědeckého a uměleckého života, včetně souvisejících ploch. Typicky divadla, kina, galerie, koncertní sály, muzea, knihovny, domy kultury, klubová centra volného času	58 ha
OKC	Církev	Stavby sloužící převážně církvím, pro shromažďování věřících a pro církevní správu, včetně souvisejících ploch. Typicky kostely, modlitebny, kláštery, komunitní centra, farní úřady	42 ha
OVY	Věda, výzkum	Stavby sloužící pro vědu a výzkum včetně souvisejících ploch. Typicky výzkumný ústav, Akademie věd, vědeckotechnické parky apod.	111 ha
OVV	Vysoké školy – výuka	Stavby pro vysokoškolské vzdělávání sloužící převážně pro výuku, včetně souvisejících ploch	68 ha
OVK	Vysoké školy – kampusy	Kampusy vysokých škol - uzavřené areály pro vysokoškolské vzdělávání, stavby pro výuku, správu i ubytování, případně sport, včetně souvisejících ploch	13 ha
OVU	Vysoké školy – ubytování	Stavby pro účelová zařízení vysokých škol sloužící pro ubytování studentů, včetně souvisejících ploch	15 ha
OSS	Školy střední, vyšší, speciální a ostatní školská zařízení	Stavby pro střední vzdělávání, vyšší odborné a speciální vzdělávání a ostatní školská zařízení převážně městského významu, včetně souvisejících ploch. Typicky gymnázia, odborné školy a učiliště, dále DDM, ZUŠ, diagnostické a výchovné ústavy, dětské domovy pro děti od 3 let, domovy mládeže	263 ha
OSZ	Školy mateřské a základní	Stavby pro předškolní a základní vzdělávání, včetně souvisejících ploch	400 ha
OPA	Sociální služby ambulantní	Stavby pro ambulantní sociální služby, včetně souvisejících ploch. Typicky stacionáře, zařízení pro krizovou pomoc, nízkoprahová denní centra, sociální poradny, jesle, apod.	9 ha
OPP	Sociální služby pobytové	Stavby pro pobytové sociální služby, včetně souvisejících ploch. Typicky domy s pečovatelskou službou, domovy seniorů, domovy pro zdravotně postižené, azylové domy, dětské domovy pro děti do 3 let apod.	56 ha

TAB / 335.4

Polyfunkční občanské vybavení veřejné infrastruktury:

OQ	Polyfunkční občanské vybavení veřejné infrastruktury	Stavby s kombinací více druhů občanského vybavení veřejné infrastruktury, včetně souvisejících ploch. Typicky vícestupňové areály škol, lokální centra správy a zdravotní péče, apod.	118 ha

TAB / 335.5

Bydlení:

BRR	Rodinné domy	Stavby pro rodinné bydlení, tj. maximálně o 3 bytech, nejvýše o 2 nadzemních podlažích s podkrovím, na oploceném pozemku se zahradou. Typicky rodinné domy samostatně stojící, sdružené, řadové	4351 ha
BRV	Činžovní vily	Stavby pro bydlení obvykle o 4–8 (maximálně 12) bytech, nepřevyšující 4 nadzemní podlaží, zpravidla se zahradou na oploceném pozemku	255 ha
BD	Bytové domy	Stavby pro bydlení obvykle o více než 3 nadzemních podlažích a více než 3 bytech a související plochy.	1449 ha
BQ	Polyfunkční rodinné a bytové domy	Stavby pro bydlení s významným podílem občanského vybavení či jiného využití, včetně souvisejících ploch	80 ha

TAB / 335.6

Občanské vybavení – obchod a služby:

SLU	Ubytování	Stavby pro přechodné bydlení nebo ubytování včetně souvisejících ploch (vyjma ubytovacích zařízení školská včetně vysokých škol). Typicky hotel, hostel, motel, penzion, ubytovna	114 ha
SLR	Stravování	Stavby pro stravování, včetně souvisejících ploch. Typicky restaurace, kavárny, zahradní restaurace apod.	27 ha
SLK	Služby komunální	Stavby převážně pro služby komunální, drobné služby opravárenské a servisní v rámci obytné zástavby, včetně souvisejících ploch. Typicky kadeřnictví, čistírny, drobné servisní služby, cestovní a projekční kanceláře, poradenské služby, herny, provozovny pneuservisů a autoservisů lokálního a sublokálního významu	218 ha
SLP	Pošty	Stavby pro poštovní úřady, včetně souvisejících ploch	Není vyčísleno
SLZ	Veterinární kliniky, zvířecí útulky	Stavby pro městské služby související s péčí o domácí zvířata	Není vyčísleno
SOL	Obchody lokální	Stavby pro maloobchodní prodejní jednotky sloužící k přímému prodeji spotřebiteli, s případným podílem komunálních služeb, sublokálního nebo lokálního významu, včetně souvisejících ploch. Typicky supermarkety, centra obchodu a služeb, městské obchodní domy	90 ha
SOS	Obchody – stavebniny, autobazary	Plochy pro maloobchodní prodej realizovaný převážně na zpevněných plochách, včetně stavebního zázemí často provizorního charakteru. Typicky prodejny stavebnin, autobazary	96 ha
SOK	Obchodní centra	Objekty a skupiny budov převážně pro maloobchod se specializovanými prodejními jednotkami celkem nad 20 00 m^2 prodejních ploch s možným podílem dalších druhů občanského vybavení, městského až metropolitního významu, včetně souvisejících ploch. Typicky hypermarkety, velká obchodní centra, velké autosalony	78 ha
SAM	Administrativa, komerční služby	Stavby pro kancelářské plochy sloužící jako sídla privátním firmám, pobočkám bank, apod., nebo volně pronajímatelné, včetně souvisejících ploch	215 ha
SAK	Administrativní centra	Objekty a skupiny kancelářských budov a celkem nad 20 00 m^2 kancelářských ploch volně pronajímatelných nebo sloužící velkým nadnárodním společnostem, včetně souvisejících ploch. Typicky administrativní parky, bussinessparky	50 ha
SSY	Výstaviště	Komplexy staveb výstavních areálů metropolitního až republikového významu, včetně souvisejících ploch.	44 ha
SSK	Kongresová centra	Komplexy staveb kongresových center metropolitního až republikového významu, včetně souvisejících ploch.	
SSM	Multifunkční arény a stadiony	Komplexy staveb sportovních stadionů a multifunkčních arén metropolitního až republikového významu, včetně souvisejících ploch	

TAB / 335.7

Polyfunkční občanské vybavení:

SQ	Polyfunkční občanské vybavení	Stavby s kombinací více druhů občanského vybavení, případně i občanského vybavení veřejné infrastruktury, včetně souvisejících ploch	154 ha

MAPA / 335.1

Území obytné urbánní

[IPR Praha 2014, zdroj: IPR Praha 2013]

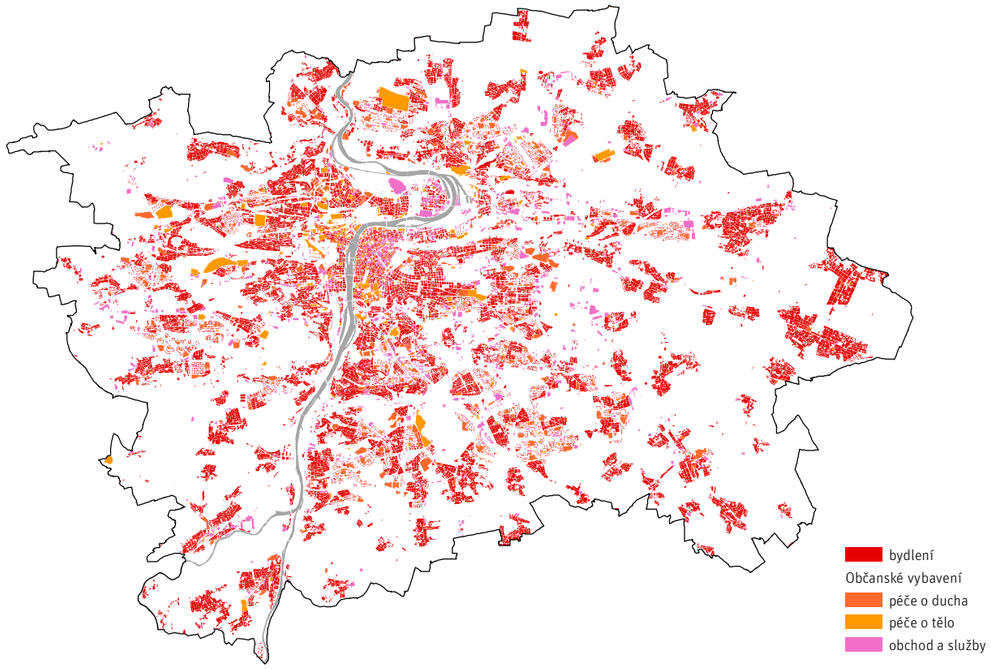

OBR / 335.4

Ukázka vymezení ploch obytných – výřez

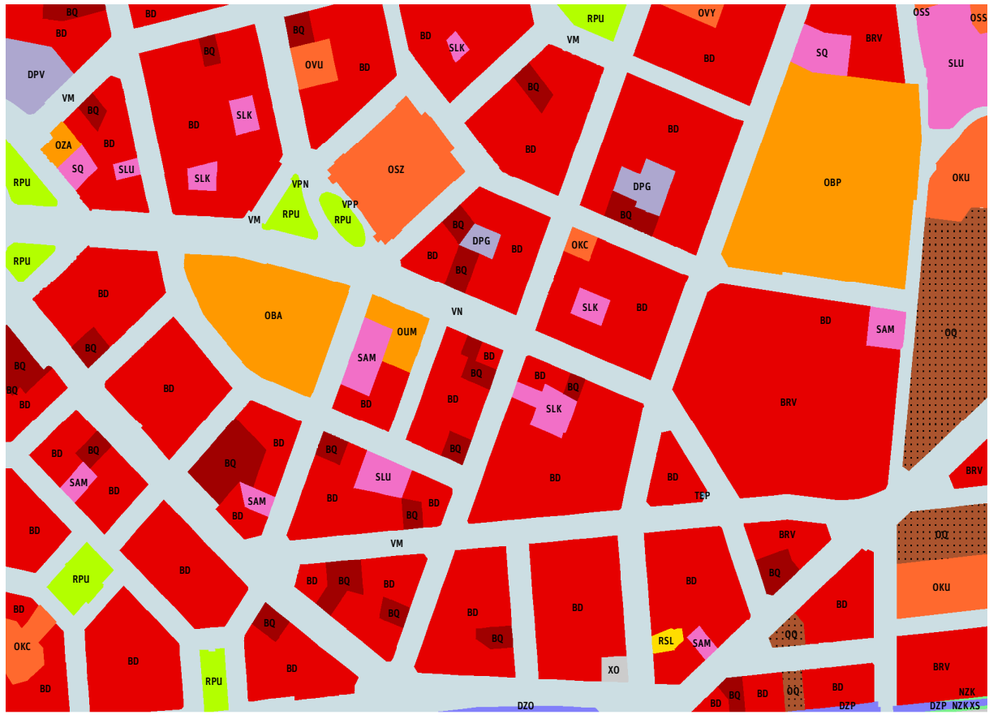

336 — Plochy rekreační urbánní

300

Plochy rekreační – urbánní zahrnují úzký segment všeobecně kulturně poznávací a dále celou škálu aktivit skupiny „rekreace sportovní“, která představuje areály sportovních klubů, tělovýchovných jednot i komerčních zařízení typu fitcenter či wellness. Blok ukončuje sport městský, který přesahuje skrze více či méně organizované pohybové aktivity až po zcela regulární sportovní zápolení do oblasti profesionálního sportu a do skupiny občanského vybavení. → TAB / 336.1 → TAB / 336.2 → TAB / 336.3 → MAPA / 336.1 → OBR / 336.1

TAB / 336.1

Rekreační plochy urbánní:

	REKREAČNÍ PLOCHY	Krajinné				
		Urbánní	595 ha		Rekreace vzdělávací	72 ha
					Rekreace sportovní	522 ha

TAB / 336.2

Rekreace vzdělávací:

RV	Rekreační areály vzdělávací – ZOO, botanické zahrady	Vybrané rekreační plochy všeobecně poznávacího a kulturního charakteru, s rozsáhlým stavebním zázemím a s vysokou často nárazovou návštěvností. Typicky ZOO, botanická zahrada.	72 ha

TAB / 336.3

Rekreace sportovní – péče o tělo:

RSL	Sportovní areály lokální	Sportovní zařízení lokálního významu, přednostně aktivně užívané, s nevýznamnou diváckou kapacitou, kryté nebo otevřené, včetně souvisejících ploch.	332 ha
RSM	Sportovní areály městské	Stavby a komplexy zařízení pro sport městského významu, včetně souvisejících ploch. Typicky sportovní haly, vícedruhové sportovní areály, plavecké areály, fotbalové a zimní stadiony do 5000 diváků	190 ha

MAPA / 336.1

Území rekreační urbánní

[IPR Praha 2014, zdroj: IPR Praha 2013]

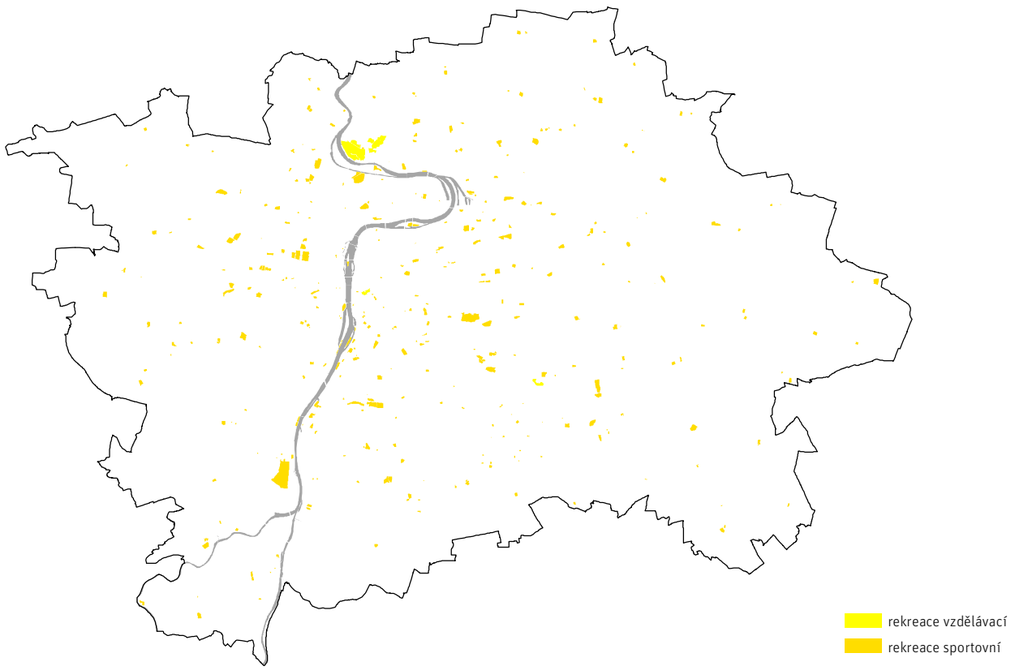

OBR / 336.1

Ukázka vymezení ploch rekreačních urbánních i krajinných — výřez:

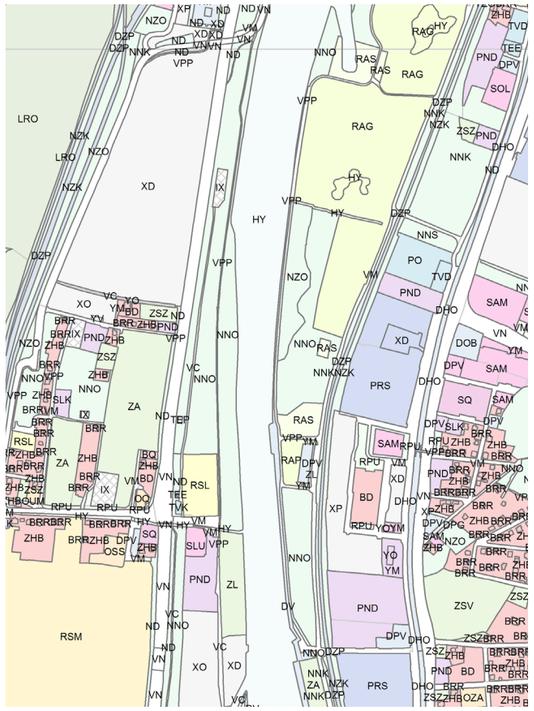

337 — Plochy rekreační krajinné

Plochy rekreační – krajinné zahrnují veřejná prostranství se zelení jako jsou městské parky a volné parkově více či méně upravené plochy ve volné zástavbě, ve kterých je možné regenerovat síly pasívním způsobem od posezení na lavičce přes procházky a rekreační běh až po využívání volně přístupných hřišť v zástavbě (rekreace přírodní), dále vyhrazené areály individuální rekreace jako jsou zahrádkové osady, nebo naopak rozsáhlé areály pro golf či ježdění na koních (rekreace aktivní).

→ TAB / 337.1 → TAB / 337.2 → TAB / 337.3 → MAPA / 337.1

MAPA / 337.1

Území rekreační krajinné

[IPR Praha 2014, zdroj: IPR Praha 2013]

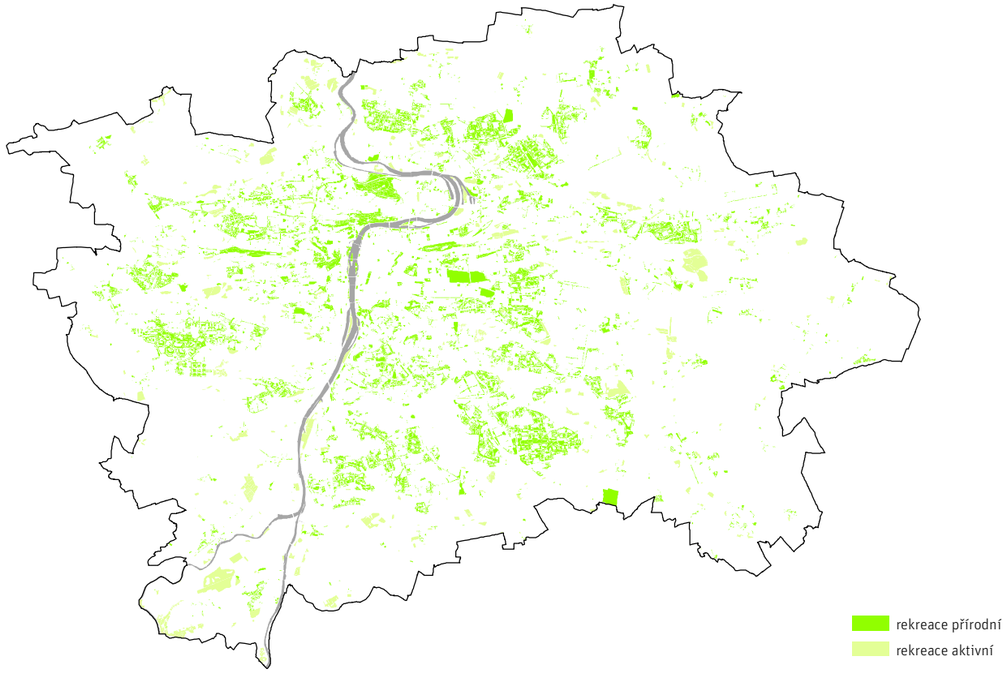

TAB / 337.1

Rekreační plochy krajinné:

	REKREAČNÍ PLOCHY	Krajinné	4 044 ha		Rekreace přírodní	3 018 ha
					Rekreace aktivní	1 025 ha
		Urbánní				

TAB / 337.2

Rekreace přírodní:

RPP	Parky	Plochy ztvárněné do charakteristického komponovaného celku s kompozičně založenými výsadbami dřevin a travnatých ploch s vybavením pro oddych, hru a realaxaci, často též s pietními a výtvarnými prvky	704 ha
RPH	Hřbitovy	Vymezené areály sloužící k pohřbívání, včetně souvisejících staveb a provozů	156 ha
RPU	Parkově upravené plochy	Plochy travnatých porostů v zástavbě s kompozičně založenými výsadbami dřevin. Zahrnuty jsou pěší komunikace, obslužné zpevněné plochy a vjezdy menšího rozsahu a vybavení pro oddych, hru a relaxaci. Typicky partery sídlišť a volné zástavby, dále větší travnaté plochy jako součásti uličních prostorů, případně se stromořadím	2 158 ha

TAB / 337.3

Rekreace aktivní – péče o tělo:

RAP	Rekreační areály přírodní	Rekreační plochy převážně přírodního charakteru s jednoduchým vybavením pro hru nebo sportovní a rekreační aktivity, s minimálním stavebním zázemím nebo bez něj. Typicky kynologická cvičiště, zázemí přírodního koupaliště, tábořiště, areály dětských hřišť, nezpevněné výběhy otevřených jízdáren	88 ha
RAS	Rekreační areály sportovní	Plochy převážně pro pohybovou rekreaci s významným podílem zpevněných ploch a stavebního zázemí. Typicky jezdecký areál, koupaliště, autokemp, cyklokrosový areál, loděnice, dopravní hřiště, multifunkční veřejně přístupné hřiště	109 ha
RAZ	Rekreační a zahrádkové osady	Drobné pozemky s převážně sadovou úpravou sloužící individuální rekreaci, často soustředěné v uzavřených areálech s omezeným přístupem, včetně souvisejících staveb. Typicky zahrádkové osady, chatové osady, trempské osady	593 ha
RAG	Golfová hřiště	Areály golfových hřišť včetně souvisejících staveb	237 ha

338 — Plochy krajinné

300

Plochy přírodní – krajinné zobrazují širokou škálu typů vegetace podle způsobu a intenzity využívání ploch včetně jejich strukturální podoby. První je „krajina pěstební“, do níž čítáme plochy hospodářsky využívané, které jsou však povětšinou součástí městské krajiny. Další dělení je na lesy a na strukturálně členěnou skupinu „nelesních“ porostů. → TAB / 338.1 → TAB / 338.2 → TAB / 338.3 → TAB / 338.4 → MAPA / 338.1 → OBR / 338.1

Nelesní porosty jsou zaznamenávány jak plošným, tak liniovým a bodovým vyjádřením. Lze tak lépe poznat strukturální obraz krajiny v podobě alejí, remízek, stromořadí a pásů vegetace doprovázející vodoteče, apod. Liniové prvky jsou uplatněny i v městské struktuře.

TAB / 338.1

Plochy krajinné:

	PŘÍRODNÍ	Krajinné	12 842 ha		Krajina pěstební	3 360 ha
					Krajina lesní	5 532 ha
					Krajina nelesní	3 949 ha

TAB / 338.2

Krajina pěstební:

ZL	Louky, pastviny, travnatá lada	Souvislé travnaté porosty víceletého charakteru, mající charakter luk nebo pastvin	2 423 ha
ZA	Zahradnictví	Pěstební plochy s okrasnými a/nebo užitkovými dřevinami a/nebo bylinami, včetně ploch se skleníky a včetně souvisejících staveb pro provoz, údržbu a umístěné prodejní jednotky	83 ha
ZSZ	Zahrady	Vymezené sadově upravené plochy bez objektů nebo s objekty zahrádkářských chat, případně části rozsáhlých pozemků rodinných a vilových domů	558 ha
ZSV	Vinice	Pozemek osázený vinnou révou na plochách s výměrou minimálně 0,1 ha	15 ha
ZSP	Sady produkční	Ovocné sady intenzivně obhospodařované	58 ha
ZSO	Sady opuštěné	Staré ovocné sady bez aktuální údržby či obnovy	224 ha

MAPA / 338.1

Území přírodní krajinné

[IPR Praha 2014, zdroj: IPR Praha 2013]

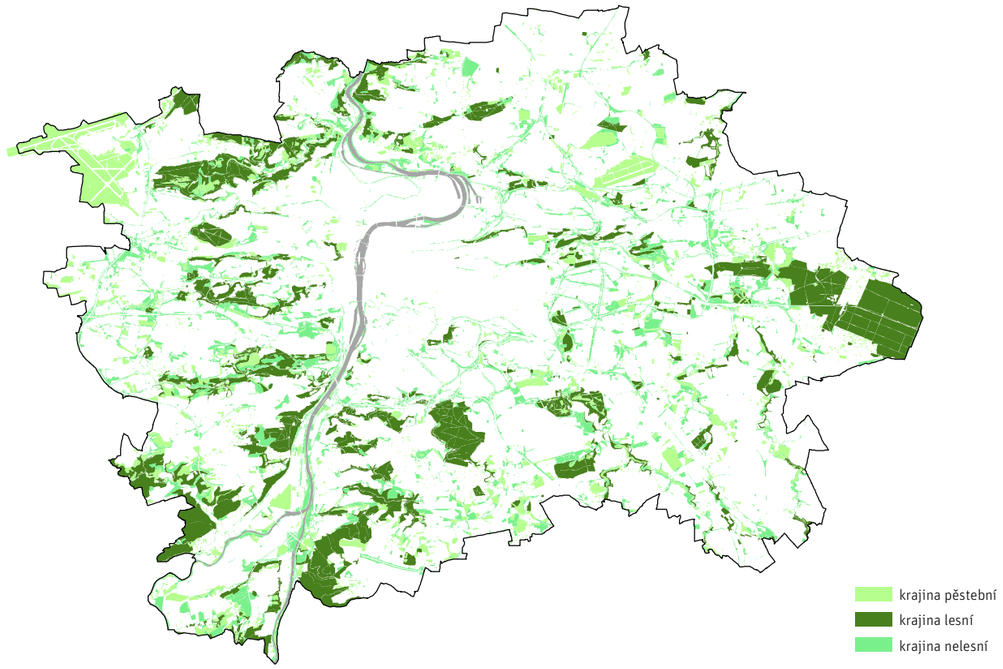

OBR / 338.1

Ukázka vymezení ploch krajinných — výřez:

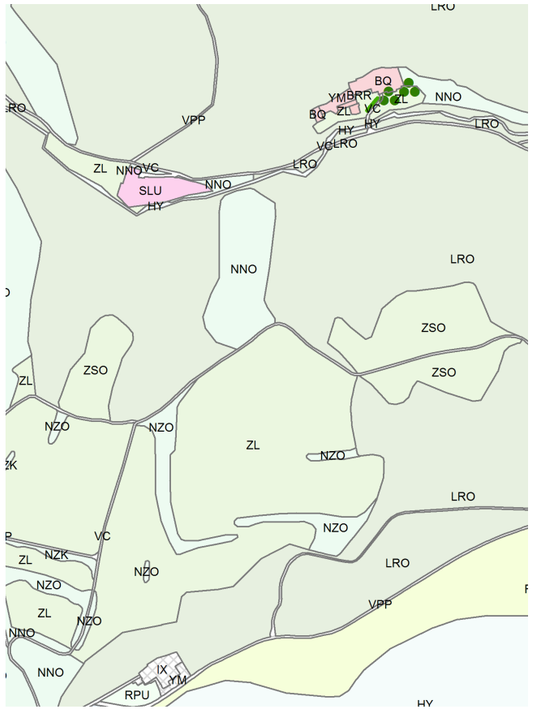

TAB / 338.3

Krajina nelesní:

NZS	Nelesní porosty dřevin zapojené se stromy	Porosty lesních dřevin a travnaté porosty, na převažující části vylišené plochy se stromy s korunami navzájem v dotyku či překryvu.	74 ha
NZK	Nelesní porosty dřevin zapojené s keři	Porosty ostatních dřevin a travnaté porosty, na převažující části vylišené plochy s keři s korunami navzájem v dotyku či překryvu.	143 ha
NZO	Nelesní porosty dřevin zapojené se stromy a keři	Porosty lesních a ostatních dřevin a travnaté porosty, na převažující části vylišené plochy s korunami navzájem v dotyku či překryvu při přibližně rovnocenném zastoupení stromů a keřů.	1 518 ha
NNS	Nelesní porosty dřevin nezapojené se stromy	Travnaté porosty a porosty lesních dřevin, na převažující části vylišené plochy se stromy s korunami navzájem se nedotýkajícími.	68 ha
NNK	Nelesní porosty dřevin nezapojené s keři	Travnaté porosty a ostatní porosty dřevin, na převažující části vylišené plochy s keři s korunami navzájem se nedotýkajícími.	547 ha
NNO	Nelesní porosty dřevin nezapojené se stromy a keři	Travnaté porosty, porosty lesních a ostatních dřevin, na převažující části vylišené plochy s korunami navzájem se nedotýkajícími při přibližně rovnocenném zastoupení stromů a keřů.	1 149 ha
NM	Mokřadní porosty bez dřevin	Trvalá vegetace výrazně ovlivněná vysokou hladinou podzemní vody, včetně kořenící vegetace vystupující nad vodní hladinu. Typicky porosty rákosu či orobince.	51 ha
ND	Doprovodná vegetace	Tzv. sadové úpravy, plnící především estetické a hygienické funkce, obvykle u kapacitních dopravních staveb, event. zařízení, převážně s porosty nízkých keřů a trav, typicky vegetační výplně okružních křižovatek, „ozelenění“ terénních násypů, zářezů apod.	399 ha

TAB / 338.4

Krajina lesní:

LRO	Lesy	Souvislé porosty převážně lesních dřevin	4 755 ha
LRR	Lesoparky	Souvislé porosty převážně lesních dřevin s významným zastoupením rekreační vybavenosti (posezení, přístřešky proti nepohodě, lesní hřiště atp.), tzv. lesoparky nebo založené obory.	777 ha

339 — Ostatní plochy

Mimo základní skupiny charakteristické mírou zátěže v území stojí vodní toky (a plochy) a dále plochy zpevněných veřejných prostranství (komunikace), které zprostředkovávají svobodný pohyb lidí a vozidel po městě, stejně jako rozličné děje a činnosti, které se v městském veřejně přístupném prostředí odehrávají. Kromě ploch jsou zobrazeny navíc stezky v krajině, které jsou vyjádřeny liniově. Spolu tak tvoří základní kostru prostupnosti města. → TAB / 339.1 → TAB / 339.2 → TAB / 339.3 → TAB / 339.4 → MAPA / 339.1 → OBR / 339.1

Skupina ploch „bez využití“ stojí zcela mimo skupiny charakteristické mírou zátěže na okolí. U ploch bez využití nelze zátěž jednoznačně stanovit a je u nich předem zřejmý dočasný charakter využití/“nevyužití“. Jde o soubor ploch s nejmenší stabilitou, u nichž je při příštím mapování nejvíce pravděpodobné, že budou využity jiným způsobem. → MAPA / 339.2

Zcela zvlášť mimo systém je zavedena též kategorie „nezjištěno“, zahrnující stavby a plochy s neidentifikovatelným nebo nezjištěným využitím.

TAB / 339.1

Ostatní plochy:

	Ostatní	7 476 ha		Vodní toky a plochy	995 ha
				Veřejná prostranství - uliční síť	4 884 ha
				Bez využití	1 497 ha

TAB / 339.2

Vodní toky a plochy:

HY	Vodní toky a plochy	Plochy vodotečí, rybníků a nádrží, včetně ploch doprovodné vegetace a staveb a zařízení bezprostředně souvisejících s provozem toku nebo vodní plochy	995 ha

TAB / 339.3

Veřejná prostranství – uliční síť:

VN	Významné ulice, silnice	Významné veřejně přístupné prostory spoluvytvářející základní uliční prostor. Typicky městské třídy, významné ulice, sběrné komunikace a silnice II.třídy, včetně chodníků, navazujícího parkování a souvisejících ploch zeleně	1 552 ha
VM	Ulice, silnice	Veřejně přístupné prostory spoluvytvářející základní uliční prostor a tvořící základní síť dopravní obsluhy území. Typicky obslužné a lokální ulice, místní komunikace se smíšeným provozem a silnice III.třídy, včetně chodníků, navazujícího parkování a souvisejících ploch zeleně	2 735 ha
VC	Cesty	Veřejně přístupné plochy, doplňující síť dopravní oblsuhy, často provizorního charakteru, s šířkově omezenou průjezdností. Typicky šířkově nestandardní lokální komunikace s nezpevněným povrchem, cestní síť krajiny	189 ha
VPP	Pěšiny	Veřejně přístupné plochy liniového charakteru určené přednostně pro pohyb pěších nebo cyklistů. Typicky důležitá pěší propojení, cyklostezky	323 ha
VPN	Pěší prostranství	Veřejně přístupné plochy, určené přednostně pro pohyb pěších. Typicky předprostory významných budov a plochy se zvýšenou koncentrací pěšího pohybu osob nebo významná zpevněná prostranství jako součást parků nebo parkově upravených ploch	85 ha

300

TAB / 339.4

Bez využití:

XS	Staveniště	Plochy připravované ke stavbě či s probíhající stavbou, včetně bezprostředního zázemí stavby	330 ha
XD	Devastovaná území bez staveb, deponie	Plochy poškozené v důsledku předchozích způsobů využívání, bez staveb a jejich zbytků, zcela či z podstatné míry bez využití, živelně znečištěné, částečně zpevněné nebo využívané pro dočasné ukládání zeminy, deponie, černé skládky	370 ha
XP	Plochy bez využití – proluky	Volné plochy v zástavbě bez využití, bez zjevných znaků devastace, často s udržovanými travnatými porosty bez záměrného založení, bez i s oplocením. Typicky proluky v zástavbě a pozemky připravené pro stavbu	221 ha
XO	Nevyužívané plochy s objekty, nevyužívané objekty	Stavby bez využití, opuštěné, často devastované, včetně souvisejících ploch (nikoli objekty k pronájmu)	351 ha
XZ	Nevyužívané plochy s nálety dřevin	Plochy nevyužívané s náletovými porosty dřevin, obvykle většího plošného rozsahu, které nemají charakter proluky v zástavbě. Terén je často antropogenně ovlivněn (lokální zahloubení či navýšení – navážky). Typicky nevyužívané plochy v okolí produkčních areálů či dopravních staveb	225 ha

MAPA / 339.1

Ostatní plochy

[IPR Praha 2014, zdroj: IPR Praha 2013]

OBR / 339.1

Ukázka vymezení ploch krajinných — výřez:

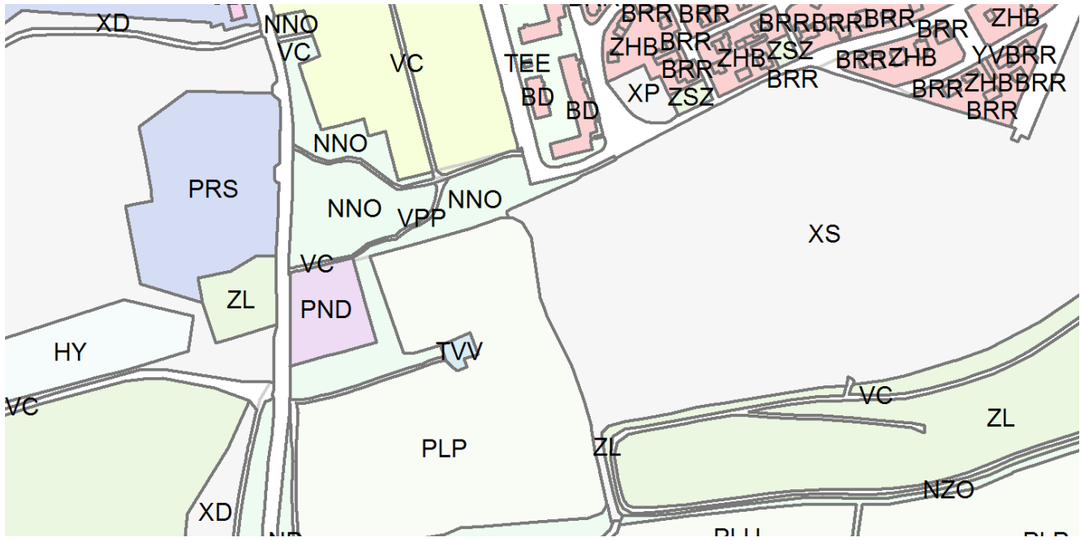

300

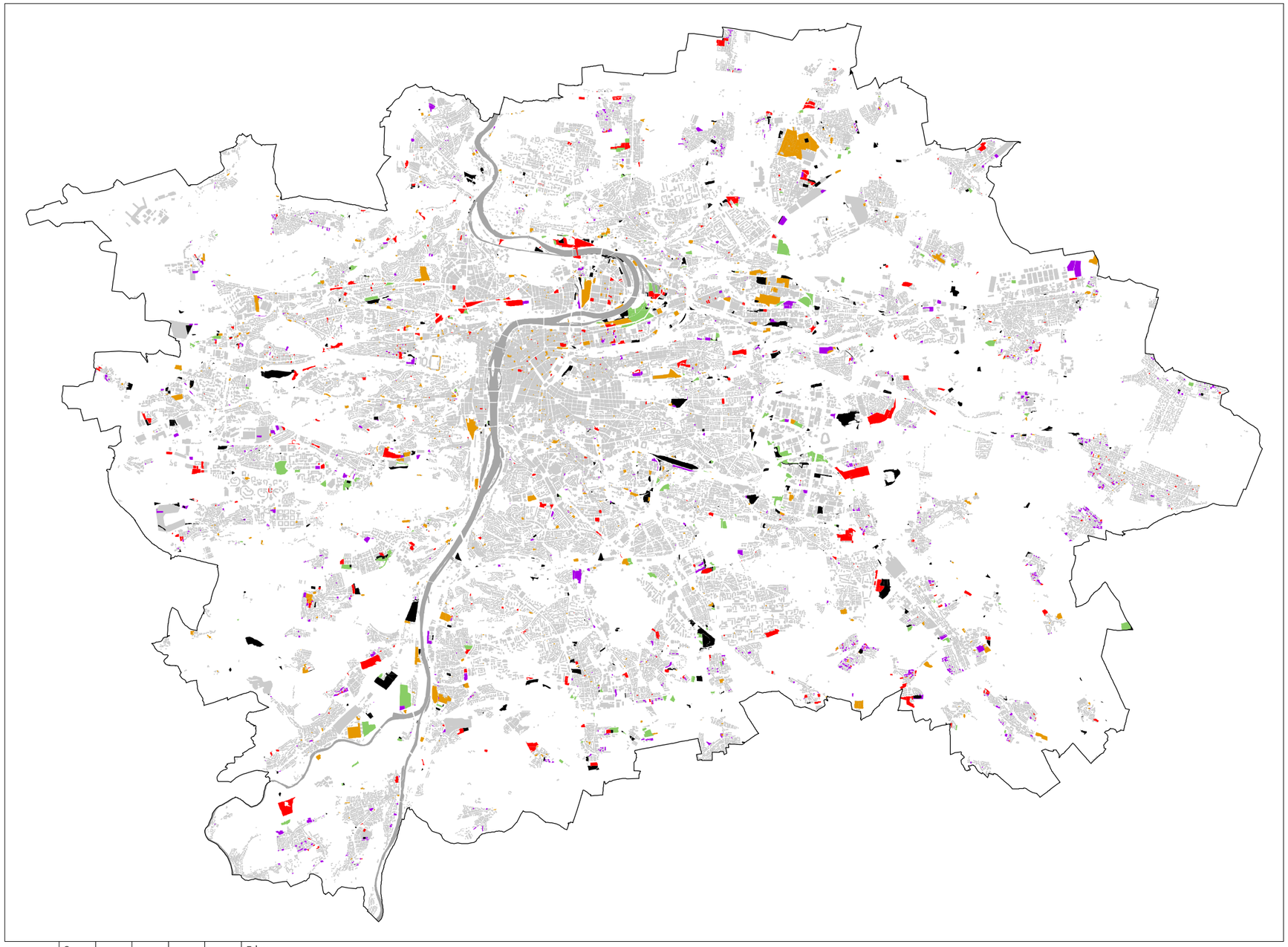

devastovaná území bez staveb, deponie
staveniště
plochy bez využití - proluky
nevyužívané plochy a objekty
nevyužívané plochy s nálety dřevin

Plochy bez využití

MAPA / 339.2
[IPR Praha 2014, zdroj: IPR Praha 2013]

SWOT: VYUŽITÍ ÚZEMÍ

300

SILNÉ STRÁNKY

(stávající příznivé charakteristiky Prahy)

- dostatek rezerv v zastavěném území města pro jeho rozvoj a zajištění nezbytných podmínek jeho fungování
- existující rezervy pro vnitřní územní rozvoj většiny městských a lokálních center
- vysoký podíl obytného území v zastavěném území
- tradiční existence vysokoškolských zařízení v centru města – podpora pestrosti městského prostředí

SLABÉ STRÁNKY

(stávající rizikové a negativní charakteristiky Prahy)

- rozdrobenost zastavěného území
- v hranicích města vysoký podíl nezastavěného území a vysoký podíl produkčních krajinných ploch
- zahrnutí významných lesoparků a nezastavěných rekreačních ploch do právní hranice zastavěného území
- probíhající nová výstavba na volných nezastavěných plochách, generující zvýšené nároky na dopravu
- soustředění většiny občanské vybavenosti, pracovních příležitostí a správy do centra Prahy
- silné zaměření služeb a činností v celoměstském centru na turisty a zaměstnance prestižních institucí a firem, které zde mají sídlo
- nedostatečná občanská vybavenost a chybějící pracovní příležitosti ve velkých sídlištních celcích a v nově zakládaných obytných souborech
- vysoké zatížení vltavských nábřeží automobilovou dopravou

PŘÍLEŽITOSTI

(stávající a pravděpodobné budoucí příznivé vnější vlivy)

- zájem o posílení rozvoje městských a lokálních center
- zájem investorů o znovuvyužití devastovaných a zanedbaných území
- zájem o doplnění přirozené mnohavrstevné struktury města, preferenci polyfunkčnosti a pestrosti využití výstavby

OHROŽENÍ

(stávající a pravděpodobné budoucí rizikové a negativní vnější vlivy)

- vnedostatečná ochrana krajiny ve městěv důsledku stávajícího právního vymezení hranice mezi zastavěným a nezastavěným územím
- tlak na developerskou výstavbu v produkční krajině namísto její proměny v rekreační a přírodní zázemí města
- destrukce přirozené městské struktury, stagnace stávajících lokálních center spolu se zhoršením podmínek pro jejich revitalizaci azvýšené nároky na dopravní obsluhuspolu s nadměrným zatížením komunikační sítě Prahy, mimo jiné v důsledku výstavby kapacitních monofunkčních zón a nekontrolovaného nárůstu sídel ve volné krajině v Praze i v jejím kontaktním území
- tlak na maximální využití území a ekonomickou výhodnost projektů bez ohledu na skutečné potřeby obyvatel, limity a podmínky území, dopady na životní prostředí a nároky na dopravní i technickou infrastrukturu
- zvyšující se tlak mimopražských obyvatel na využívání zařízení občanské vybavenosti na území Prahy

PROBLÉMY K ŘEŠENÍ: VYUŽITÍ ÚZEMÍ

Problémy k řešení nástroji územního plánování

- Narušování racionální urbánní struktury
- Rozšiřování zastavěného území a zastavitelných ploch na úkor kvalitní zemědělské půdy a krajiny s potenciálem proměny k rekreačnímu využívání – zejména tlak na kapacitní bytovou výstavbu nebo velkokapacitních obchodních center na volných plochách krajiny na okraji města a v kontaktním území Prahy, bez vazeb na dopravní a technickou infrastrukturu a bez potřebného občanského vybavení,generující neúměrné zatížení veřejných rozpočtů na infrastrukturu
- Chybějící celková koncepce umisťování celoměstsky významných staveb občanského vybavení
- Vznik monofunkčních zón, deformujících přirozené městské prostředí a generujících zvýšené nároky na dopravní obsluhu

Mimo kompetenci územního plánu

- Ze strany města nedostatečný management územní a pozemkové přípravy staveb významných veřejných budov, veřejného vybavení a vysokého školství
- Prosazování maximální ekonomické výhodnosti využití území bez ohledu na potřeby a podmínky území, dopady na životní prostředí a nároky na dopravní i technickou infrastrukturu.

Odkazy na jevy ÚAP

(seznam jevů, které se týkají dané kapitoly)

Číslo	*Název*
A001	Zastavěné území
A002	Plochy výroby
A003	Plochy občanského vybavení
A011/01	Celoměstské centrum
A011/02	Pásma města
A011/04	Městská a lokální centra, obchodně společenská centra s regionálním dosahem, nákupní centra
A011/07	Specifická území
A117	Zastavitelná plocha
A119	Další dostupné informace, např.
A119/10	Současný stav využití území

Odkazy na výkresy

(seznam výkresů, které se týkají dané kapitoly)

Číslo	*Název*
332	Současný stav využití území
810	Produkce
820	Služby, obchod
830	Péče o tělo
840, 120	Rekreace
840	Civilní ochrana a bezpečnost
1120	Hodnoty území
1130	Problémy v území

Odkazy na indikátory

(seznam indikátorů, které se týkají dané kapitoly)

Číslo	*Název*
35	Míra změny zastavěných a zpevněných ploch (% změna proti minulému období)
36	Podíl zastavěných a zpevněných ploch na celkové výměře
37	Typy využití území
41	Hustota zalidnění
44	Počet funkčních lokálních a obvodových center
45	Rozloha funkčních lokálních a obvodových center
46	Podíl obyvatel v jednotlivých pásmech města
48	Podíl počtu pracovních příležitostí v celoměstském centru na celkovém počtu pracovních příležitostí

Reference

- Český statistický úřad, URL: www.czso.cz
- Koncepce Pražských břehů, IPR Praha, 2014
- Statistická ročenka hl. m. Prahy 2013, ČSÚ, 2013
- Územně analytické podklady hl. m. Prahy, URM, 2008, 2010, 2012
- Průvodní zpráva k ÚPn HMP – návrh, 1999
- Průvodní zpráva k ÚPn HMP – koncept, 1995
- Strategický plán hl. m. Prahy, aktualizace 2008, URM, 2009
- Územní plán sídelního útvaru hlavního města Prahy, ÚRHMP, 1999, ve znění platných změn a úprav
- Zásady územního rozvoje hl. města Prahy 2009, návrh aktualizace 2014.
- Územní plán hlavního města Prahy, Metropolitní plán, Koncept odůvodnění, IPR Praha, 2014.

000 Základní údaje

100 Krajina

200 Město

300 / Využití území

400 Rozvojový potenciál

500 Krajinná infrastruktura

600 Dopravní infrastruktura

700 Technická infrastruktura

800 Ekonomická infrastruktura

900 Nástroje pro uplatňování veřejného zájmu a limity v území

1000 Implementace ÚPP a ÚPD

1100 Hodnoty a problémy

1200 Vyhodnocení vyváženosti vztahu mezi pilíři udržitelnosti rozvoje

www.iprpraha.cz/uap